

1. Izvedba presoje skladnosti projektov z načelom DNSH – povabilo za dogovore za razvoj regij, inkubatorji

1.1. Splošno o izvedbi presoje projektov

Vsak predlagani projekt mora biti v skladu z načelom DNSH oz. da ne škoduje bistveno. Preverja se vpliv vsakega projekta na šest okoljskih ciljev:

1. Blažitev podnebnih sprememb.
2. Prilagajanje podnebnim spremembam.
3. Trajnostna raba in zaščita vodnih in morskih virov.
4. Prehod v krožno gospodarstvo.
5. Preprečevanje in nadzor onesnaženja.
6. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

V skladu s prvim odstavkom 17. Člena Uredbe (EU) 2020/852 (Uredba o taksonomiji) bistveno škodovanje okoljskim ciljem pomeni:

Dejavnost bistveno škoduje:

- (a) blažitvi podnebnih sprememb, kadar ta dejavnost privede do znatnih emisij toplogrednih plinov;
- (b) prilagajanju podnebnim spremembam, kadar ta dejavnost privede do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva;
- (c) trajnostni uporabi in varstvu vodnih in morskih virov, kadar ta dejavnost škoduje:
 - (i) dobremu stanju ali dobremu ekološkem potencialu vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali
 - (ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda;
- (d) krožnemu gospodarstvu, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem, kadar:
 - (i) ta dejavnost privede do znatne neučinkovitosti pri uporabi materialov ali neposredne ali posredne rabe naravnih virov, kot so neobnovljivi viri energije, surovine, voda in zemlja, v eni ali več fazah življenjskega cikla proizvodov, vključno z vidika trajanja, popravljivosti, nadgradljivosti, možnosti ponovne uporabe ali recikliranja proizvodov;
 - (ii) ta dejavnost privede do znatnega povečanja nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali
 - (iii) lahko dolgoročno odlaganje odpadkov bistveno in dolgoročno škoduje okolju;
- (e) preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja, kadar ta dejavnost privede do znatnega povečanja emisij onesnaževal v zrak, vodo ali zemljo v primerjavi s stanjem pred začetkom izvajanja te dejavnosti, ali
- (f) varstvu in obnovi biotske raznovrstnosti in ekosistemov, kadar je ta dejavnost:
 - (i) znatno škodljiva za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali
 - (ii) škodljiva za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije.

Drugi odstavek 17. člena določa, da se pri ocenjevanju gospodarske dejavnosti glede na merila iz odstavka 1 upoštevata tako okoljski vpliv same dejavnosti kot okoljski vpliv proizvodov in storitev, ki

jih ta dejavnost zagotavlja, v njihovem celotnem življenjskem ciklu, pri čemer se zlasti upošteva proizvodnja, uporaba in konec življenjske dobe teh proizvodov in storitev.

Podrobnejša navodila v zvezi z oceno skladnosti projekta z načelom DNSH so podana v obvestilu Komisije - Tehnične smernice za uporabo načela »da se ne škoduje bistveno (2021/C 58/01)¹ in Smernicah organa upravljanja za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« pri izvajanju Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji².

Presoja je dvostopenjska – v 1. fazi se izvede splošna presoja, da se določijo okoljski cilji, za katere je potrebna podrobna presoja načela DNSH.

1.2. 1. faza presoje vpliva projekta z vidika načela DNSH

Tabela 1: Splošna presoja načela DNSH projekta

Okoljski cilj	DA	NE	Če ste odgovorili ne, utemeljite. Če ste odgovorili pritrdilno, podrobneje opišite vplive in nadaljujte 2. fazo presoje
1. Blažitev podnebnih sprememb			
2. Prilagajanje podnebnim spremembam			
3. Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov			
4. Prehod v krožno gospodarstvo			
5. Preprečevanje in nadzor onesnaževanja			
6. Zaščita in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov			

Vlagatelj pojasnila v zvezi z vplivom izgradnje podjetniškega inkubatorja in aktivnosti, ki jih v okviru tega načrtuje, na šest okoljskih ciljev z vidika načela DNSH vpiše v četrti stolpec v tabeli št. 1.

Že izvedena predhodna presoja oziroma presoja vplivov na okolje ali veljavno okoljevarstveno dovoljenje ne pomeni, da je presoja z vidika DNSH že izvedena v celoti, ampak je potrebno vpliv projekta proučiti z vidika vseh šestih okoljskih ciljev, pri čemer se pri relevantnih okoljskih ciljih (npr. pri okoljskem cilju št. 3 (trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov), št. 5 (preprečevanje in nadzor onesnaževanja) ter št. 6 (varovanje in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov), lahko uporabi navedbe oziroma pojasnila iz predhodne presoje, iz poročila o izvedeni presoji vplivov na okolje oziroma obstoječega okoljevarstvenega dovoljenja oziroma predloga morebitnih sprememb tega.

¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01))

² https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/09/Smernice_DNSH_verzija1_30_8_2023.pdf

V skladu z določili na 3. in 8. strani Obvestila Komisije Tehnične smernice za uporabo „načela, da se ne škoduje bistveno“ v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost (2021/C 58/01) in če je vlagatelj v Tabeli št. 1, v tretjem stolpcu izbral oziroma označil odgovor „ne“, mora (v četrtem stolpcu) na kratko utemeljiti, zakaj za zadevni okoljski cilj ni potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno, na podlagi enega od naslednjih primerov:

- a.) Projekt zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki projekta v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno;
- b.) Projekt se spremlja kot podporni projekt cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno, za zadevni okoljski cilj;
 - i. Kadar se ukrep spremlja kot ukrep, ki 100-odstotno podpira enega od šestih okoljskih ciljev, se šteje, da je ta ukrep skladen z načelom, da se ne škoduje bistveno, kar zadeva ta cilj.
 - ii. Kadar se ukrep spremlja kot ukrep s 100-odstotnim koeficientom podpore ciljem v zvezi s **podnebnimi spremembami**, se za zadevni cilj (tj. blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje) šteje, da je skladen z načelom, da se ne škoduje bistveno.
 - iii. Kadar se ukrep spremlja kot ukrep s 100-odstotnim koeficientom podpore okoljskim ciljem, **ki niso povezani s podnebjem**, se za zadevni cilj (tj. vodni in morski viri, krožno gospodarstvo, preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja ali biotska raznovrstnost in ekosistemi) prav tako šteje, da je skladen z načelom, da se ne škoduje bistveno.
- c.) Projekt „bistveno prispeva“ k okoljskemu cilju v skladu z uredbo o taksonomiji in se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno, za zadevni cilj (je opredeljen v členih 10. do 16. Uredbe (EU) 2020/852 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088):
 - i. Kadar se **projekt spremlja kot projekt s 40-odstotnim koeficientom podpore ciljem v zvezi s podnebnimi spremembami**, za zadevni cilj (tj. blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje) **mora vlagatelj za tak projekt pojasniti, zakaj je ukrep skladen z načelom, da se ne škoduje bistveno**, ob upoštevanju splošnih načel, opredeljenih v preostalem delu Tehničnih smernic (vlagatelji morajo potrditi, da ne uporabljajo fosilnih goriv ali da so za cilj glede blažitve podnebnih sprememb izpolnjena merila iz Priloge III k Tehničnim smernicam oziroma Priloge DNSH k EKP 2021-2027).
 - ii. Kadar projekt, ki se spremlja kot projekt s 40-odstotnim koeficientom, nima predvidljivega vpliva na določen okoljski cilj oziroma je ta vpliv nepomemben ali kadar „bistveno prispeva“ k opredeljenemu okoljskemu cilju v skladu z uredbo o taksonomiji (kar je opredeljeno v členih 10. do 16. Uredbe (EU) 2020/852 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088), se za ta okoljski cilj lahko uporabi poenostavljen pristop.

Lahko se zgodi, da prispevek izgradnje poslovne infrastrukture – podjetniškega inkubatorja (zaradi različnih aktivnosti, ki jih vključuje: npr. izgradnja prometne infrastrukture), z vidika presoje načela DNSH, ni pozitiven. Izgradnja ali obnova stavbe za namene inkubatorja in naselitev inkubiranecev ter drugih subjektov (podporne storitve, izobraževalne in raziskovalne dejavnosti v podporo nastanku in razvoju podjetij oz. inkubirancev bo namreč prispevala k povečanju porabe energije (ogrevanje, hlajenje, poraba električne energije), zaradi večjega obsega prometa na zadevni lokaciji se lahko

povečajo emisije iz prometa, povečala se bo količina odpadkov, ki jih bodo generirala podjetja in drugi subjekti v inkubatorju, povečala se bo poraba pitne in količina odpadnih voda itd.), zato mora vlagatelj v tem primeru pri posameznem okoljskem cilju v drugem stolpcu označi z "da", in izvesti presojo projekta izgradnje oziroma ureditve inkubatorja z vidika načela DNSH v nadaljnji 2. fazi presoje.

V skladu Tehničnimi smernicami za uporabo načela DNSH (2021/C 58/01), je potrebno izvesti presojo projekta z vidika skladnosti z načelom DNSH za celotni življenjski cikel projekta; to je izgradnja/obnova stavbe za namene podjetniškega inkubatorja, čas uporabe in konec življenjskega cikla projekta (morebitno zaprtje inkubatorja), oziroma kjer koli se pričakuje največja škoda, pri čemer je potrebno pri presoji projekta upoštevati neposredne in primarne posredne vplive/učinke oziroma pričakovane in potencialne vplive/učinke projekta na vsakega od šestih okoljskih ciljev.

V skladu s priložo št. II k Tehničnim smernicam za uporabo "načela, da se ne škoduje bistveno" (2021/C 58/01) in na podlagi katere se opredelijo, ocenijo in izvedejo ustrezni prilagoditveni/omilitveni ukrepi.

1.2.1. Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb in ciljem na področju okolja

Tabela 2: Pojasnilo metodologije - Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb (uporabljen tudi za cilje na področju okolja)

Financiranje EU/ Program/Ukrep	EU Koeficient prispevka h podnebnim ciljem
Financiranje z najpomembnejšim prispevkom k podnebnim ciljem	100%
Financiranje s pomembnim prispevkom k podnebnim ciljem	40%
Financiranje brez ali z nepomembnim prispevkom k podnebnim ciljem	0%

Vir: Povzeto po "Tracking climate spending in the EU budget", European Court of Auditors, 2020, str. 12 https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW20_01/RW_Tracking_climate_spending_EN.pdf in European Commission, Directorate-General for Climate Action, *Tracking climate expenditure – The common methodology for tracking and monitoring climate expenditure under the European Structural and investment Funds (2014-2020)*, Publications Office, 2016, <https://data.europa.eu/doi/10.2834/661227>, str. 2

V tabeli je prikazan pomen koeficienta prispevka k podnebnim spremembam, ki je predstavljen v tč. 1.2. v višini 100%, 40 % in 0%, ki je uporabljen tudi v nadaljevanju (poleg prispevka k podnebnim ciljem, tudi k preostalim okoljskim ciljem).

1.2.2. Koeficienti za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb in ciljem na področju okolja

Tabela 3: Koeficienti za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb in ciljem na področju okolja

PODROČJE UKREPANJA		Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb	Koeficient za izračun podpore ciljem na področju okolja
020	Poslovna infrastruktura za MSP (vključno z industrijskimi parki in območji)	0 %	0 %

Kot upravičena investicija v inkubator se šteje:

- gradnja/obnova objekta (in pripadajoče infrastrukture, kot so parkirišča ipd.) in nakup opreme ter drugih opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, potrebnih za delovanje inkubatorja.

V okviru projekta so upravičeni tudi drugi ukrepi, ki se nanašajo na ureditev površin inkubatorja, ki je predmet Povabila, ob pogoju, da je lastnik teh površin upravičenec. Ti ukrepi so na primer gradnja opornih zidov (če je gradnja potrebna za zaščito površin in/ali upravičene javne gospodarske infrastrukture), čiščenje in odvoz odpadkov, niveliranje površin, rušenje morebitnih obstoječih objektov in drugi omilitveni ukrepi, ki so potrebni za doseganje skladnosti projekta z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ker ni nujno, da je prispevek izgradnje podjetniškega inkubatorja, z vidika presoje načela DNSH, pozitiven, kar se je ugotovilo v okviru 1. faze presoje projekta, je potrebno projekt bolj podrobno proučiti v 2. fazi. V tej fazi se bo vpliv projekta na šest okoljskih ciljev DNSH obravnaval z vidika posameznih aktivnosti, ki tvorijo projekt.

1.3. 2. faza presoje projekta z vidika načela DNSH

V 2. fazi presoje projekta z vidika načela DNSH vlagatelj v tabelah, ki so navedene pri vsakem od šestih okoljskih ciljev, v stolpcu "Vsebinska utemeljitev aktivnosti projekta", navede sklic na ustrezno kodo iz Priloge I k Uredbi (EU) 2021/1060 - razpredelnica 1: razsežnosti in kode za vrste ukrepov (kode so prav tako navedene v tabelah spodaj pri vsakem od šestih okoljskih ciljev).

Ne glede na to, ali je pri posameznem okoljskem cilju koeficient 100 % (oziroma 40 %), pa je potrebno, da vlagatelj, v skladu s priložo DNSH k EKP 2021-2027 - omilitveni ukrepi in priporočila v skladu z načeli pravičnega prehoda, pri vsakem od okoljskih ciljev, tudi obvezno navede omilitvene ukrepe, ki jih bo izvedel v okviru projekta. Kajti le kombinacija predvidenih aktivnosti projekta; gradnja oziroma obnova objekta (in pripadajoče infrastrukture, kot so parkirišča, ipd.) ter nakup opreme (računalniške, pohištvene, ipd.) za delovanje inkubatorja, bo, v kombinaciji z izvedenimi zahtevanimi omilitvenimi ukrepi³ ter upoštevajoč tehnična merila, zagotovila, da bo projekt izgradnje/obnove objekta za namene podjetniškega inkubatorja kot celote skladen z načelom DNSH.

³ V skladu z Prilogo DNSH – omilitveni ukrepi in priporočila – morajo vsi projekti financirani v okviru EKP 2021-2027 vključevati omilitvene ukrepe: rešitve krožnega gospodarstva za vzpostavljanje krožnih materialnih tokov ter minimaliziranje odpadkov, odpadne vode, emisij onesnaževal in toplogrednih plinov ter emisij hrupa pri proizvodnji produktov/izvajanju storitev in celotni življenjski dobi produktov (OU 2) ter še druge relevantne omilitvene ukrepe glede na posamezen prednostni cilj https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_Omilitveni-ukrepi-in-priporocila.pdf

V 2. fazi presoje projekta je naloga vlagatelja, da v zvezi s predvidenimi aktivnostmi v okviru projekta izgradnje/obnove objekta za namen podjetniškega inkubatorja, v tabelah v stolpcu »DA/NE« ustrezno označi in v stolpcu "Vsebinska utemeljitev aktivnosti (tabele so prikazane v nadaljevanju teksta spodaj) pri vsakem od šestih okoljskih ciljev navede omilitveni ukrep in utemeljitev. Več pojasnil v zvezi s tem je podano v nadaljevanju.

Predvidena in dejanska izvedba omilitvenih ukrepov in upoštevanje relevantnih tehničnih meril sta tudi predmet presoje vloge in preverbe projekta pred izvedbo izplačila financiranja projekta v skladu s točko 2.1. in 2.2. v nadaljevanju.

Na podlagi pojasnil glede projekta, ki jih je navedel vlagatelj v tabeli št. 1 glede vpliva projekta na šest okoljskih ciljev, glede na določila v točki 1.2.1., 1.2.2. in glede na zahteve iz priloge DNSH k Programu EKP (tehnična merila za izbor projektov, omilitveni ukrepi in priporočila), vlagatelj izvede 2. fazo presoje projekta za vsak okoljski cilj z vidika načela DNSH in navede omilitvene ukrepe, ki jih bo izvedel.

Tabela 4: 2. faza presoje projekta z vidika načela DNSH - 1. Blažitev podnebnih sprememb

1. Blažitev podnebnih sprememb		
Vplivi projekta	DA/NE	Vsebinska utemeljitev aktivnosti projekta
Ali se pričakuje, da bo projekt povzročil znatne emisije toplogrednih plinov?		
Navodila za presojo vpliva projekta na zadevni okoljski cilj: V kolikor je prispevek aktivnosti projekta 100 % ali 40 % k temu okoljskemu cilju (glej tabelo št. 6) – podajte kratko pojasnilo skladnosti projektnih aktivnosti z načelom DNSH, da se ne škoduje bistveno, pri čemer se, pri utemeljevanju bistvenega prispevka oziroma neškodovanja k zadevnemu okoljskemu cilju, osredotočajte na pričakovane ali potencialne vplive/učinke na obravnavni okoljski cilj, to je blažitev podnebnih sprememb. <u>V vsebinski utemeljitvi aktivnosti projekta je potrebno navesti omilitvene ukrepe</u>, ki se bodo izvedli v skladu z Prilogo DNSH - omilitveni ukrepi in priporočila k Programu EKP 2021-2027 <u>ter upoštevajte relevantna tehnična merila v skladu s prilogo DNSH – tehnična merila k Programu EKP 2021-2027</u> oziroma Delegirano uredbo EU 2021/2139 (glej tabelo št. 5). V tabeli št. 5 je naveden potencialni nabor omilitvenih ukrepov v okviru tega okoljskega cilja, lahko pa izvedete (še) katerega drugega, pri čemer je potrebno upoštevati navedene pravne podlage. Pri izvedbi projekta, je poleg zahtev navedenih v Prilogi DNSH- tehnična merila, omilitveni ukrepi in priporočila glede energetske sanacije objektov potrebno upoštevati Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (PURES,) Uradni list RS, št. 70/22 in 161/22, Tehnično smernico za graditev, TSG-1-004: 2022, Energijska učinkovitost stavb, Smernice za energetska prenova stavb kulturne dediščine, 2016, v primeru, da gre za obnovo stavbe za namene inkubatorja, ki predstavlja kulturno dediščino. V tem primeru, ko gre za obnovo stavb, ki so zaščitene po predpisih o varstvu kulturne dediščine, se določila PURES ne uporabijo v tistih prostorih in elementih stavb, ki jih v mnenju opredeli služba, pristojna za varstvo kulturne dediščine.		

Tabela 5: Okoljski cilj 1 – blažitev podnebnih sprememb – okvirni seznam možnih omilitvenih ukrepov, skladnost z zakonodajo EU (Uredba 2021/2139) in prilogo DNSH k Programu EKP 2021-2027 (tehnična merila za izbor, omilitveni ukrepi in priporočila)

Okoljski cilj	Omilitveni ukrepi	Delegirana uredba - (EU) 2021/2139 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 ⁴	PRILOGA: DNSH – TEHNIČNA MERILA ZA IZBOR PROJEKTOV ZA IZPOLNJEVANJE NAČELA, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO - ⁵	Priloga DNSH - OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ⁶	Opombe/drugo
1. Blažitev podnebnih sprememb	1.1. Ovoj stavbe (izolacija, uporabljeni gradbeni materiali (energetsko učinkoviti gradbeni materiali), konstrukcija, odsevni materiali, paroprepustni materiali itd.) 1.2. Energetsko varčno stavbno pohoštvo (okna , vrata, zasteklitve) 1.3. Ogrevanje, prezračevanje, klimatizacija (energetsko učinkoviti ogrevalni in hladilni sistemi, ogrevalni sistemi z obnovljivo energijo, (fotovoltaika, biomasa itd., naravno prezračevanje, daljinsko hlajenje in ogrevanje, pasivno solarno ogrevanje, elementi senčenja,zrakotesnost z ustreznim prezračevalnim sistemom, rekuperacije toplote odpadnega zraka, termostatski ventili, odstranjevanje vlage (razvlaževanje), navlaževanje, zelene strehe/fasade) 1.4. Oskrba z energijo in osvetlitev (pametna omrežja, pametni števeci, fotovoltaika, pametna (solarna) razsvetljava, električni sistem, odporen proti nevihti, avtomatizacija in nadzor stavbe itd.)	Str. 62 4.1. Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije Str. 124 7.1. Gradnja novih stavb Str. 126 7.2. Prenova obstoječih stavb Str. 128 7.3. Namestitev, vzdrževanje in popravilo energijsko učinkovite opreme Str. 130 7.5. Namestitev, vzdrževanje in popravilo instrumentov in naprav za merjenje, reguliranje in nadzor energijske učinkovitosti stavb Str. 131 7.6. Namestitev, vzdrževanje in popravilo tehnologij za energijo iz obnovljivih virov Str. 132 7.7. Nakup in lastništvo stavb Str. 135 9.1. Raziskave, razvoj in inovacije blizu trga	Str. 1 Namestitev, vzdrževanje in popravilo energijsko učinkovite opreme – Posamezni obnovitveni ukrepi, ki vključujejo namestitev, vzdrževanje ali popravilo energijsko učinkovite opreme. Str. 2 Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije Str. 3 Namestitev, vzdrževanje in popravilo tehnologij za energijo iz obnovljivih virov Str. 8 Prenova obstoječih stavb – Gradbena in gradbena inženirska dela ali njihova priprava. Str. 9 Gradnja novih stavb – Priprava gradbenih projektov za stanovanjske in nestanovanjske stavbe z združevanjem finančnih, tehničnih in fizičnih sredstev za izvedbo gradbenih projektov za poznejšo prodajo ter gradnja celotnih stanovanjskih ali nestanovanjskih stavb za svoj	OU 2 OU 3 OU 5 OU 6 OU 7 OU 8 OU 9 OU 12 OU 13 OU 14 OU 15 OU 19 OU 26 P8 P11 P 15	Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (Uradni list RS, št. 70/22 in 161/22) Tehnična smernica za graditev, TSG-1-004: 2022, Energijska učinkovitost stavb, https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Graditev/TSG-1-004_2022_ure.pdf SMERNICE za energetsko prenoavo stavb kulturne dediščine, 2016, https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/D/EDISCINA/NEPREMICNA/smernice_kd-final.pdf Podnebna odpornost (climate proofing)

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139>

⁵ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_DNSH_Tehnicna-merila-za-izbor-projektov.pdf

⁶ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_Omilitveni-ukrepi-in-priporocila.pdf

Okoljski cilj	Omilitveni ukrepi	Delegirana uredba - (EU) 2021/2139 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 ⁴	PRILOGA: DNSH – TEHNIČNA MERILA ZA IZBOR PROJEKTOV ZA IZPOLNJEVANJE NAČELA, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO ⁵	Priloga DNSH – OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ⁶	Opombe/drugo
			račun za prodajo ali za plačilo ali po pogodbi.		
	1.5. Postavitev električnih polnilnic za avtomobile, skiroje, el. kolesa	Str. 117 6.13. Infrastruktura za osebno mobilnost, prevoz s kolesi Str. 129 7.4. Namestitev, vzdrževanje in popravilo polnilnih postaj za električna vozila v stavbah (in na parkirnih prostorih, povezanih s stavbami)	Str. 11 Infrastruktura za osebno mobilnost, prevoz s kolesi – Gradnja, posodobitev, vzdrževanje in upravljanje in infrastrukture za osebno mobilnost, vključno z gradnjo cest, avtocestnih mostov in predorov ter druge infrastrukture, namenjene pešcem in kolesom s pomožnim motorjem ali brez.	OU 2 OU 3 OU 8 OU 9 OU 17 OU 18 OU 20 OU 28	
	1.6. ureditev kolesarskih poti, pločnikov, postajališč za JPP	Str. 128 7.3. Namestitev, vzdrževanje in popravilo energijske učinkovite opreme Str. 62 4.1. Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije	Str. 1 Namestitev, vzdrževanje in popravilo energijske učinkovite opreme – Posamezni obnovitveni ukrepi, ki vključujejo namestitev, vzdrževanje ali popravilo energijske učinkovite opreme. "namestitev in zamenjava energijske učinkovitih svetlobnih virov" Str. 2 Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije	OU 2 OU 3 OU 8 OU 9 OU 12 OU 19	
	1.7. koncepti mobilnosti (delo od doma)	Ni relevantno	Ni relevantno	OU 18	

Tabela 6: Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb in ciljem na področju okolja (prometna in energetska ter telekomunikacijska infrastruktura)

PODROČJE UKREPANJA		Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb	Koeficient za izračun podpore ciljem na področju okolja
041	Prenova obstoječega stanovanjskega fonda za večjo energetske učinkovitost, predstavitveni projekti in podporni ukrepi	40 %	40 %

42	Energetsko učinkovita prenova obstoječega stavbnega fonda, predstavitveni projekti in podporni ukrepi v skladu z merili za energetska učinkovitost ⁷	100 %	40 %
43	Gradnja novih energetska učinkovitih stavb ⁸	40 %	40 %
044	Energetsko učinkovita prenova javne infrastrukture ali ukrepi za večjo energetska učinkovitost, predstavitveni projekti in podporni ukrepi	40 %	40 %
45	Energetsko učinkovita prenova javne infrastrukture ali ukrepi za večjo energetska učinkovitost, predstavitveni projekti in podporni ukrepi v skladu z merili za energetska učinkovitost ⁹	100 %	40 %
048	Energija iz obnovljivih virov: sončna energija	100 %	40 %
049	Energija iz obnovljivih virov: biomasa ¹⁰	40 %	40 %
50	Energija iz obnovljivih virov: biomasa z visokimi prihranki emisij toplogrednih plinov ¹¹	100 %	40 %
053	Pametni energetska sistemi (vključno z inteligentnimi energetskimi omrežji in sistemi IKT) ter povezano shranjevanje	100 %	40 %
054	Visoko učinkovita soproizvodnja, daljinsko ogrevanje in hlajenje	40 %	40 %
083	Kolesarska infrastruktura	100 %	100 %

⁷ Če je cilj ukrepa v povprečju doseči vsaj srednje temeljito prenovo, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije (EU) 2019/786. Prenova stavb vključuje tudi infrastrukturo v smislu področij ukrepanja 120 do 127.

⁸ Če cilj ukrepov zadeva gradnjo novih stavb s potrebo po primarni energiji, ki je vsaj 20 % nižja od zahteve za skoraj nič-energijsko stavbo (nacionalne direktive). Gradnja novih energetska učinkovitih stavb vključuje tudi infrastrukturo v smislu področij ukrepanja 120 do 127.

⁹ Če je cilj ukrepa v povprečju doseči (a) vsaj srednje temeljito prenovo, kot je opredeljena v Priporočilu Komisije (EU) 2019/786, ali (b) vsaj 30-odstotno zmanjšanje neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov v primerjavi s predhodnimi emisijami. Prenova stavb vključuje tudi infrastrukturo v smislu področij ukrepanja 120 do 127.

¹⁰ Če se cilj ukrepa nanaša na proizvodnjo električne energije ali toplote iz biomase v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

¹¹ Če se cilj ukrepa nanaša na proizvodnjo električne energije ali toplote iz biomase v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 in če je cilj ukrepa doseči vsaj 80 % prihrankov emisij toplogrednih plinov v obratu zaradi uporabe biomase v zvezi z metodologijo za prihrankov emisij toplogrednih plinov in z relativno primerjalno vrednostjo za fosilna goriva iz Priloge VI k Direktivi (EU) 2018/2001. Če se cilj ukrepa nanaša na proizvodnjo biogoriva iz biomase (razen poljščin, ki se uporabljajo za hrano in krmo) v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001; in če je cilj ukrepa doseči vsaj 65 % prihrankov emisij toplogrednih plinov v obratu zaradi uporabe biomase za ta namen v zvezi z metodologijo za prihrankov emisij toplogrednih plinov in z relativno primerjalno vrednostjo za fosilna goriva iz Priloge V k Direktivi (EU) 2018/2001.

085	Digitalizacija prometa, če je delno namenjena zmanjšanju emisij toplogrednih plinov: mestni promet	40 %	0 %
086	Infrastruktura za alternativna goriva	100 %	40 %
109	Multimodalni prevoz (ne mestni)	40 %	40 %
120	Digitalizacija prometa, če je delno namenjena zmanjšanju emisij toplogrednih plinov: drugi načini prevoza	40 %	0 %

Tabela 7: 2. faza presoje projekta z vidika načela DNSH - 2. Prilagajanje podnebnim spremembam

2. Prilagajanje podnebnim spremembam ¹²		
Vplivi projekta	DA/NE	Vsebinska utemeljitev aktivnosti projekta
Ali se pričakuje, da bo projekt povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?		
Navodila za presojo vpliva projekta na zadevni okoljski cilj: V kolikor je prispevek aktivnosti projekta 100 % ali 40 % k temu okoljskemu cilju (glej tabelo št. 9) – podajte kratko pojasnilo skladnosti projektnih aktivnosti z načelom DNSH, da se ne škoduje bistveno, pri čemer se, pri utemeljevanju bistvenega prispevka oziroma neškodovanja k zadevnemu okoljskemu cilju, osredotočate na pričakovane ali potencialne vplive/učinke na obravnavni okoljski cilj, to je prilagajanje podnebnim spremembam. Pri tem upoštevajte tudi to: V skladu s priložo št. II k Tehničnim smernicam za uporabo "načela, da se ne škoduje bistveno" (2021/C 58/01) in Tehničnimi smernicami o preverjanju trajnosti za sklad EU (2021/C 280/01) je za projekte (investicije), katerih vrednost oziroma skupni stroški investicije so večji od 10 milijonov EUR (brez DDV), potrebno izvesti pregled in preverjanje trajnosti oziroma načrtovati/izvesti oceno podnebne ranljivosti in tveganja, na podlagi katere se opredelijo, ocenijo in izvedejo ustrezni prilagoditveni/omilitveni ukrepi. Za projekte pod pragom 10 milijonov EUR (brez DDV) je potrebno izvesti sorazmerno oceno podnebnega tveganja. Izvedba presoje se izvede v ločenem obrazcu št. 6 za podnebno preverjanje – climate proofing. <u>V tem obrazcu na kratko navedete ugotovitve in izvedene presoje podnebnega tveganja in navesti omilitvene ukrepe, ki jih boste izvedli v skladu z Prilogo DNSH - omilitveni ukrepi in priporočila k Programu EKP 2021-2027. V tabeli št. 8 je naveden potencialni nabor omilitvenih ukrepov, v okviru tega okoljskega cilja, lahko pa izvedete (še) katerega drugega, pri čemer je potrebno upoštevati navedene pravne podlage.</u>		

¹² Nevarnosti, ki so povezane s podnebjem so predstavljene v preglednici v prilogi A – merila za doseganje bistvenega prispevka k prilagajanju na podnebne spremembe – Priloga DNSH k Programu EKP (tehnična merila za izbor operacij) oz v Delegirani uredbi EU 2021/2139.

Tabela 8: Okoljski cilj 2 – prilagajanje podnebnim spremembam – okvirni seznam možnih omilitvenih ukrepov, skladnost z zakonodajo EU (Uredba 2021/2139) in priložnost DNSH k Programu EKP 2021-2027 (tehnična merila za izbor, omilitveni ukrepi in priporočila)

Okoljski cilj	Omilitveni ukrepi	Delegirana uredba - (EU) 2021/2139 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 ¹³	PRILOGA: DNSH – TEHNIČNA MERILA ZA IZBOR PROJEKTOV ZA IZPOLNJEVANJE NAČELA, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO - ¹⁴	Priloga DNSH - OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ¹⁵	Opombe/drugo
2 Prilagajanje podnebnim spremembam	2.1. Protipoplavni ukrepi, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov in ukrepi v zvezi z nevarnostjo zemeljskih plazov (lokacija objekta)	Ni relevantno	Ni relevantno	OU 2 OU 9 OU 24 OU 25 OU 27	Podnebna odpornost (climate proofing)
	2.2. ukrepi v zvezi z nevarnostjo požarov, vremenskih ujm (neviht) oz. suš (lokacija objekta)	Ni relevantno	Ni relevantno		
	2.3. Stabilnost <u>konstrukcije stavbe</u> odporna proti podnebnim spremembam (plazovi, poplave ipd.)			P14 P15	

Tabela 9: Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb in ciljem na področju okolja (vodna infrastruktura; samo protipoplavni ukrepi)

PODROČJE UKREPANJA		Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb	Koeficient za izračun podpore ciljem na področju okolja
058	Prilagajanje ukrepom v zvezi s podnebnimi spremembami ter preprečevanje in obvladovanje tveganj, povezanih s podnebnimi spremembami: poplave in zemeljski plazovi (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito ter sistemi, infrastrukturo in ekosistemskimi pristopi za obvladovanje nesreč)	100 %	100 %
059	Prilagajanje ukrepom v zvezi s podnebnimi spremembami ter preprečevanje in obvladovanje tveganj, povezanih s podnebnimi spremembami: <u>požari</u> (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito ter sistemi, infrastrukturo in ekosistemskimi pristopi za obvladovanje nesreč)	100 %	100 %
060	Prilagajanje ukrepom v zvezi s podnebnimi spremembami ter preprečevanje in obvladovanje tveganj, povezanih s podnebnimi spremembami: <u>drugo, npr. nevihte in suša</u> (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito ter sistemi, infrastrukturo in ekosistemskimi pristopi za obvladovanje nesreč)	100 %	100 %

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139>

¹⁴ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_DNSH_Tehnicna-merila-za-izbor-projektov.pdf

¹⁵ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_Omilitveni-ukrepi-in-priporocila.pdf

Tabela 10: 2. faza presoje projekta z vidika načela DNSH - 3. Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov

3. Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov		
Vplivi projekta	DA/NE	Vsebinska utemeljitev aktivnosti projekta
Ali se pričakuje, da bo projekt škodljiv: (i) za dobro stanje ali dober ekološki potencial vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali (ii) za dobro okoljsko stanje morskih voda?		
Navodila za presojo vpliva projekta na zadevni okoljski cilj: V kolikor je prispevek aktivnosti projekta 100% ali 40 % k temu okoljskemu cilju (glej tabelo št. 12) – podajte kratko pojasnilo skladnosti projektnih aktivnosti z načelom DNSH, da se ne škoduje bistveno pri čemer se, pri utemeljevanju bistvenega prispevka oziroma neškodovanja k zadevnemu okoljskemu cilju, osredotočate na pričakovane ali potencialne vplive/učinke na obravnavni okoljski cilj, to je trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov. Pri tem upoštevajte tudi to: Če ima projekt veljavno okoljevarstveno dovoljenje in/ali je bila izdelana predhodna presoja oziroma presoja vplivov na okolje, lahko utemeljitve iz navedenih dokumentov navedete kot pojasnilo pri presoji vplivov projekta pri tem okoljskem cilju. <u>V vsebinski utemeljitvi aktivnosti projekta je potrebno navesti omilitvene ukrepe, ki se bodo izvedli v skladu z Prilogo DNSH - omilitveni ukrepi in priporočila k Programu EKP 2021-2027 ter upoštevajte relevantna tehnična merila v skladu s prilogo DNSH – tehnična merila k Programu EKP 2021-2027 oziroma Delegirano uredbo EU 2021/2139 (glej tabelo št. 11). V tabeli št.11 je naveden potencialni nabor omilitvenih ukrepov, v okviru tega okoljskega cilja, lahko pa izvedete (še) katerega drugega, pri čemer je potrebno upoštevati navedene pravne podlage.</u>		

Tabela 11: Okoljski cilj 3 – trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov – okvirni seznam možnih omilitvenih ukrepov, skladnost z zakonodajo EU (Uredba 2021/2139) in prilogo DNSH k Programu EKP 2021-2027

Okoljski cilj	Omilitveni ukrepi	Delegirana uredba - (EU) 2021/2139 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 ¹⁶	PRILOGA: DNSH – TEHNIČNA MERILA ZA IZBOR PROJEKTOV ZA IZPOLNJEVANJE NAČELA, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO - ¹⁷	Priloga DNSH - OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ¹⁸	Opombe/drugo
3. Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov	3.1. management padavinskih voda (npr. zbiralnik meteornih voda za ponovno uporabo - zalivanje zelenih površin, zadrževalni bazen padavinske vode, prepustni robniki, drenažni asfalt, prepustna parkirišča, retenzijsko ponikovalna laguna, Ponikovalni jarek itd.)	Str. 90 5.1. Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode Str. 93 5.3. Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda	Str. 6 Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode – Obnova sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode, vključno z infrastrukturo za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode za potrebe gospodinjstev in industrije. Ne prinaša pomembnih sprememb v obsegu zbranega, očiščenega ali distribuiranega pretoka. Str. 7 Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda – Gradnja, razširitev in upravljanje centraliziranih sistemov odpadnih voda, vključno z zbiranjem (kanalizacijsko omrežje) in čiščenjem	OU 2 OU 4 OU 5 OU 9 OU 22 OU 23 OU 27	
	3.2. namestitve kuhinjske in sanitarne vodovodne napeljave z nizko porabo vode in električne energije	Str. 124 7.1. Gradnja novih stavb Str. 126 7.2. Prenova obstoječih stavb Str. 130 7.5. Namestitev, vzdrževanje in popravilo instrumentov in naprav za merjenje, reguliranje in nadzor energijske učinkovitosti stavb	Str. 1 Namestitve, vzdrževanje in popravilo energijske učinkovite opreme – Posamezni obnovitveni ukrepi, ki vključujejo namestitev, vzdrževanje ali popravilo energijske učinkovite opreme. • namestitev kuhinjske in sanitarne vodovodne napeljave z nizko porabo vode in električne energije, ki je v skladu s tehničnimi specifikacijami iz Dodatka E		

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139>

¹⁷ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_DNSH_Tehnicna-merila-za-izbor-projektov.pdf

¹⁸ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_Omilitveni-ukrepi-in-priporocila.pdf

			k prilogi ter ima pri prhah, mešalnih prhah, ventilih in pipah za prhe največji pretok vode 6 l/min ali manj v skladu z obstoječo etiketo na trgu Unije. Str. 8 Prenova obstoječih stavb – Gradbena in gradbena inženirska dela ali njihova priprava. Str. 9 Gradnja novih stavb – Priprava gradbenih projektov za stanovanjske in nestanovanjske stavbe z združevanjem finančnih, tehničnih in fizičnih sredstev za izvedbo gradbenih projektov za poznejšo prodajo ter gradnja celotnih stanovanjskih ali nestanovanjskih stavb za svoj račun za prodajo ali za plačilo ali po pogodbi.		
--	--	--	--	--	--

Tabela 12: Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb in ciljem na področju okolja (komunalna infrastruktura – vodovod in kanalizacija)

PODROČJE UKREPANJA		Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb	Koeficient za izračun podpore ciljem na področju okolja
062	Oskrba z vodo za prehrano ljudi (infrastruktura za pridobivanje, čiščenje, shranjevanje in distribucijo, ukrepi za večjo učinkovitost, oskrba s pitno vodo)	0 %	100 %
064	Gospodarjenje z vodnimi viri in varovanje vodnih virov (vključno z upravljanjem povodij, posebnimi ukrepi za prilagoditev podnebnim spremembam, ponovno uporabo, zmanjševanjem puščanja)	40 %	100 %
065	Zbiranje in čiščenje odpadne vode	0 %	100 %

Tabela 13: 2. Faza presoje projekta z vidika načela DNSH – 4. Prehod v krožno gospodarstvo

4. Prehod v krožno gospodarstvo		
Vplivi projekta	DA/NE	Vsebinska utemeljitev aktivnosti projekta
Ali se pričakuje, da bo projekt: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?		
Navodila za presojo vpliva projekta na zadevni okoljski cilj: V kolikor je prispevek aktivnosti projekta 100% ali 40 % k temu okoljskemu cilju (glej tabelo št. 15) – podajte kratko pojasnilo skladnosti projektnih aktivnosti z načelom DNSH, da se ne škoduje bistveno, pri čemer se, pri utemeljevanju bistvenega prispevka oziroma neškodovanja k zadevnemu okoljskemu cilju, osredotočate na pričakovane ali potencialne vplive/učinke na obravnavni okoljski cilj, to je prehod v krožno gospodarstvo. Pri tem upoštevajte tudi to: <u>V vsebinski utemeljitvi aktivnosti projekta je potrebno navesti omilitvene ukrepe, ki se bodo izvedli v skladu z Prilogo DNSH - omilitveni ukrepi in priporočila k Programu EKP 2021-2027 ter upoštevajte relevantna tehnična merila v skladu s prilogo DNSH – tehnična merila k Programu EKP 2021-2027 oziroma Delegirano uredbo EU 2021/2139 (glej tabelo št. 14). V tabeli št.14 je naveden potencialni nabor omilitvenih ukrepov, v okviru tega okoljskega cilja, lahko pa izvedete (še) katerega drugega , pri čemer je potrebno upoštevati navedene pravne podlage.</u>		

Tabela 14: Okoljski cilj 4 – prehod v krožno gospodarstvo – okvirni seznam možnih omilitvenih ukrepov, skladnost z zakonodajo EU (Uredba 2021/2139) in prilogo DNSH k Programu EKP 2021-2027

Okoljski cilj	Omilitveni ukrepi	Delegirana uredba - (EU) 2021/2139 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 ¹⁹	PRILOGA: DNSH – TEHNIČNA MERILA ZA IZBOR PROJEKTOV ZA IZPOLNJEVANJE NAČELA, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO - ²⁰	Priloga DNSH - OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ²¹	Opombe/drugo
4 Prehod v krožno gospodarstvo	4.1. Postavitev zelenih otokov (npr. Solarni pametni smetnjaki)	ni relevantno	ni relevantno	OU 1 OU 2 OU 3 OU 9 OU 12 OU 15	
	4.2. Recikliranje: uporaba recikliranih materialov (Recikliranje in zmanjševanje odpadnih snovi - Izgradnja ekološkega otoka, Zabojniki za ponovno uporabo, zabojniki za ločeno zbiranje in obdelavo odpadkov (elektronske naprave in baterije, odpadna olja, papir, steklo), s čimer se želi, da celotno območje EPC postopoma preide v t.i. zero waste management, zbiralnica odpadkov – podzemni zbiralniki odpadkov, itd.)	ni relevantno	ni relevantno	OU 2 OU 4 OU 5 OU 9 OU 22 OU 23 OU 27	
	4.3. Načrt uporabe gradbenih odpadkov - najmanj 70 % skupne mase gradbenih odpadkov se pripravi za ponovno uporabo, reciklira in materialno predela	Str. 124 7.1. Gradnja novih stavb Str. 126 7.2. Prenova obstoječih stavb	Str. 8 Prenova obstoječih stavb – Gradbena in gradbena inženirska dela ali njihova priprava. Str. 9 Gradnja novih stavb – Priprava gradbenih projektov za stanovanjske in nestanovanjske stavbe z združevanjem finančnih, tehničnih in fizičnih sredstev za	OU 1	

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139>

²⁰ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_DNSH_Tehnicna-merila-za-izbor-projektov.pdf

²¹ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_Omilitveni-ukrepi-in-priporocila.pdf

			izvedbo gradbenih projektov za poznejšo prodajo ter gradnja celotnih stanovanjskih ali nestanovanjskih stavb za svoj račun za prodajo ali za plačilo ali po pogodbi.		
--	--	--	--	--	--

Tabela 15: Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb in ciljem na področju okolja (vse predvidene aktivnosti projekta)

PODROČJE UKREPANJA		Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb	Koeficient za izračun podpore ciljem na področju okolja
067	Ravnanje z gospodinjstskimi odpadki: ukrepi za preprečevanje, minimalizacijo, sortiranje, ponovno uporabo in recikliranje	40 %	100 %
069	Ravnanje z gospodarskimi in industrijskimi odpadki: ukrepi za preprečevanje, minimalizacijo, sortiranje, ponovno uporabo in recikliranje	40 %	100 %
071	Spodbujanje uporabe recikliranih materialov kot surovin	0 %	100 %
072	Uporaba recikliranih materialov kot surovin v skladu z merili učinkovitosti	100 %	100 %

Tabela 16: : 2. Faza presoje projekta z vidika načela DNSH – 5. Preprečevanje in nadzor onesnaževanja

5. Preprečevanje in nadzor onesnaževanja		
Vplivi projekta	DA/NE	Vsebinska utemeljitev aktivnosti projekta
Ali se pričakuje, da bo projekt znatno povečal emisije onesnaževal v zrak, vodo ali tla?		
Navodila za presojo vpliva projekta na zadevni okoljski cilj: V kolikor je prispevek aktivnosti projekta 100% ali 40 % k temu okoljskemu cilju (glej tabelo št. 18) – podajte kratko pojasnilo skladnosti projektnih aktivnosti z načelom DNSH, da se ne škoduje bistveno, pri čemer se, pri utemeljevanju bistvenega prispevka oziroma neškodovanja k zadevnemu okoljskemu cilju, osredotočajte na pričakovane ali potencialne vplive/učinke na obravnavni okoljski cilj, to je preprečevanje in nadzor onesnaževanja. Pri tem upoštevajte tudi to: Če ima projekt veljavno okoljevarstveno dovoljenje in/ali je bila izdelana predhodna presoja oziroma presoja vplivov na okolje, lahko utemeljitve iz navedenih dokumentov navedete kot pojasnilo pri presoji vplivov projekta pri tem okoljskem cilju. <u>V vsebinski utemeljitvi aktivnosti projekta je potrebno navesti omilitvene ukrepe</u>, ki se bodo izvedli v skladu z Prilogo DNSH - omilitveni ukrepi in priporočila k Programu EKP 2021-2027 <u>ter upoštevajte relevantna tehnična merila v skladu s prilogo DNSH – tehnična merila k Programu EKP 2021-2027</u> oziroma Delegirano uredbo EU 2021/2139 (glej tabelo št. 17). V tabeli št.17 je naveden potencialni nabor omilitvenih ukrepov, v okviru tega okoljskega cilja, lahko pa izvedete (še) katerega drugega , pri čemer je potrebno upoštevati navedene pravne podlage.		

Tabela 17: Okoljski cilj 5 – preprečevanje in nadzor onesnaženja – okvirni seznam možnih omilitvenih ukrepov, skladnost z zakonodajo EU (Uredba 2021/2139) in priložnost DNSH k Programu EKP 2021-2027

Okoljski cilj	Omilitveni ukrepi	Delegirana uredba - (EU) 2021/2139 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 ²²	PRILOGA: DNSH – TEHNIČNA MERILA ZA IZBOR PROJEKTOV ZA IZPOLNJEVANJE NAČELA, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO ²³	Priloga DNSH - OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ²⁴	Opombe/drugo
5 Preprečevanje in nadzor onesnaževanja	5.1. Ukrepi za zmanjšanje hrupa v času gradnje in delovanja inkubatorja	Ni relevantno	Ni relevantno	OU 1 OU 2 OU 9 OU 13 OU 19 OU 28 P4 P7 P11 P 14	
	5.2. Opredelitev površin za začasno odlaganje v času gradbenih posegov ter ustrezno ravnanje z zemeljskimi izkopaninami na degradiranih območjih, kjer se bodo izvajali posegi v prostor	Ni relevantno	Ni relevantno		

Tabela 18: Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb in ciljem na področju okolja (vse predvidene aktivnosti projekta)

PODROČJE UKREPANJA		Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb	Koeficient za izračun podpore ciljem na področju okolja
073	Sanacija industrijskih območij in kontaminiranih zemljišč	0%	100 %
077	Ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka in zmanjšanje hrupa	40%	100%

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139>

²³ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_DNSH_Tehnicna-merila-za-izbor-projektov.pdf

²⁴ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_Omilitveni-ukrepi-in-priporocila.pdf

Tabela 19: : 2. faza presoje projekta z vidika načela DNSH – 6. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov

6. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov		
Vplivi projekta	DA/NE	Vsebinska utemeljitev aktivnosti projekta
Ali se pričakuje, da bo projekt: (i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali (ii) škodljiv za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Slovenije / EU?		
Navodila za presojo vpliva projekta na zadevni okoljski cilj: V kolikor je prispevek aktivnosti projekta 100 % ali 40 % k temu okoljskemu cilju (glej tabelo št. 21) – podajte kratko pojasnilo skladnosti projektnih aktivnosti z načelom DNSH, da se ne škoduje bistveno, pri čemer se, pri utemeljevanju bistvenega prispevka oziroma neškodovanja k zadevnemu okoljskemu cilju, osredotočate na pričakovane ali potencialne vplive/učinke na obravnavni okoljski cilj, to je varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Pri tem upoštevajte tudi to: Če ima projekt veljavno okoljevarstveno dovoljenje in/ali je bila izdelana predhodna presoja oziroma presoja vplivov na okolje, lahko utemeljitve iz navedenih dokumentov navedete kot pojasnilo pri presoji vplivov projekta pri tem okoljskem cilju. <u>V vsebinski utemeljitvi aktivnosti projekta je potrebno navesti omilitvene ukrepe, ki se bodo izvedli v skladu z Prilogo DNSH - omilitveni ukrepi in priporočila k Programu EKP 2021-2027 ter upoštevajte relevantna tehnična merila v skladu s prilogo DNSH – tehnična merila k Programu EKP 2021-2027 oziroma Delegirano uredbo EU 2021/2139 (glej tabelo št. 20). V tabeli št.20 je naveden potencialni nabor omilitvenih ukrepov, v okviru tega okoljskega cilja, lahko pa izvedete (še) katerega drugega , pri čemer je potrebno upoštevati navedene pravne podlage.</u>		

Tabela 20: Okoljski cilj 6 – Zaščita in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov – okvirni seznam možnih omilitvenih ukrepov, skladnost z zakonodajo EU (Uredba 2021/2139) in prilogo DNSH k Programu EKP 2021-2027

Okoljski cilj	Omilitveni ukrepi	o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 ²⁵	PRILOGA: DNSH – TEHNIČNA MERILA ZA IZBOR PROJEKTOV ZA IZPOLNJEVANJE NAČELA, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO ²⁶	Priloga DNSH - OMILITVENI UKREPI IN PRIPOROČILA ²⁷	Opombe/drugo
6 Zaščita in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov	6.1. Zasaditev dreves, vzpostavitev zelenic, hortikultura ureditev območja itd.	Ni relevantno	Ni relevantno	OU 2 OU 5 P 7	
	6.2. Vzpostavitev urbanega parkovnega otoka: Kot osrednjo zbirno, informacijsko in družabno stičišče, bo vzpostavljen urbani parkovni otok, Vzpostavitev zelenega otoka s klopami za počitek	Ni relevantno	Ni relevantno		
	6.3. Vzpostavitev pitnika	Ni relevantno	Ni relevantno	OU 2 OU 5 P 7	
	6.4. Urbani vrtovi/urbano čebelarstvo	Ni relevantno	Ni relevantno	OU 2 P 7	

Tabela 21: Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb in ciljem na področju okolja (vse predvidene aktivnosti projekta)

PODROČJE UKREPANJA		Koeficient za izračun podpore ciljem na področju podnebnih sprememb	Koeficient za izračun podpore ciljem na področju okolja
079	Varstvo narave in biotske raznovrstnosti, naravna dediščina in viri, zelena in modra infrastruktura	40 %	100 %

²⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139>

²⁶ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_DNSH_Tehnicna-merila-za-izbor-projektov.pdf

²⁷ https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/02/Priloga-Programa_Omilitveni-ukrepi-in-priporocila.pdf

2. PRESOJA PROJEKTA Z VIDIKA IZPOLNJEVANJA NAČELA DNSH – EX- ANTE IN EX-POST

Pregled ali projekt vsebuje elemente skladnosti z načelom DNSH

2.1. Izvedba pregleda projekta - Ex ante (pred izdajo odločitve o podpori)

Tabela 22: Elementi ex-ante presoje vloge/projekta z vidika skladnosti z načelom DNSH

	Elementi, ki jih mora imeti projekt (izkazano v vlogi)	DA/NE/ni relevantno	Pojasnilo – obvezno, če se v prejšnjem stolpcu izbere "ni relevantno" ter navede se vsa morebitna druga pojasnila
1.	Izvedena je bila - predhodna presoja v skladu z nacionalno Uredbo o PVO ali - presoja vplivov na okolje ali - projekt ima že veljavno okoljevarstveno dovoljenje		
2.	Upoštevani in navedeni so relevantni omilitveni ukrepi in priporočila iz Priloge DNSH – omilitveni ukrepi in priporočila k Programu EKP 2021-2027		
2.1.	Ukrepi trajnostne mobilnosti		
2.2.	Uporaba okoljsko sprejemljivih svetil in druge (električne) opreme		
2.3.	Omilitveni ukrepi vezani na nevarnosti podnebnih sprememb (poplave, suše, plazovi, požari itd.)		
2.4.	Omilitveni ukrepi v zvezi s posegi, ki vplivajo na stanje voda in učinkovita raba vode		
2.5.	Predvidene so rešitve krožnega gospodarstva, vključno z najmanj 70% skupne mase gradbenih odpadkov je predvidenih za ponovno uporabo, reciklažo, materialno predelavo (kjer je to relevantno v povezavi z gradbenimi posegi)		
2.6.	Predvideni so ukrepi za preprečitev vplivov nizkofrekvenčnega hrupa v času gradnje in delovanja, ustrezno ravnanje z zemeljskimi izkopaninami kjer se izvajajo posegi v prostor		
2.7.	Predvidene so na naravi temelječe rešitve (zelena infrastruktura itd.)		

2.8.	Omilitveni ukrepi za preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja tal, voda, zraka, EMS in svetlobnega onesnaženja		
2.9.	Omilitveni ukrepi v povezavi z biotsko raznovrstnostjo		
3.	Iz priložene dokumentacije izhaja, da bodo pri izvedbi projekta upoštevana načela z nizkimi emisijami toplogrednih plinov, energetske učinkovitosti in ne bodo uporabljeni materiali, ki so škodljivi za zdravje ljudi, živali in narave (v povezavi z dodatkom C Priloga DNSH glede uporabe in prisotnosti kemikalij) (investicijska dokumentacija, popis del in materialov itd.)		

2.2. Izvedba pregleda projekta - Ex post (pred izplačilom, ob zaključku projekta v skladu s pogodbenim rokom spremljanja projekta)

Tabela 23: Elementi ex-post presoje projekta z vidika skladnosti z načelom DNSH

	Elementi, ki jih mora imeti projekt (izkazano ob izdaji zahtevkov za plačilo in ob zaključku projekta in roka spremljanja)	DA/NE/ni relevantno	Pojasnilo – obvezno, če se v prejšnjem stolpcu izbere "ni relevantno" ter navede se vsa morebitna druga pojasnila
1.	V poročilu so opisani, pojasnjeni, prikazani vsi omilitveni ukrepi, ki jih predvidel v vlogi in ki so navedena tudi v tabeli št. 22, priložena so ustrezna dokazila o izvedbi omilitvenih ukrepov (npr. fotografije izvedenih posegov, ustrezni certifikati itd.)		
2.	Vlagatelj je predložil dokazila (npr. energetska izkaznica pooblaščenih oseb, drugi certifikati, ki dokazujejo energijsko učinkovitost instalirane opreme)		
3.	Vlagatelj je predložil dokazila o uporabljenih materialih pri gradnji, ki niso škodljivi za zdravje ljudi, živali in narave (v povezavi z dodatkom C Priloga DNSH glede uporabe in prisotnosti kemikalij)		

PRILOGA k tč 1.3. 2. faza presoje projekta z vidika DNSH –omilitveni ukrepi, priporočila in tehnična merila za izbor (priloga DNSH k EKP), Delegirana uredba - (EU) 2021/2139 (v povezavi navedbami/skllici v tabelah od št. 3 do št. 21)

Omilitveni ukrepi in priporočila DNSH – priloga EKP 2021-2027 - OMILITVENI UKREPI

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitven ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
OU1	SC RSO1.1: Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter upoštevanje naprednih tehnologij SC RSO2.1: Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov SC RSO2.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi SC RSO2.3: Razvoj pametnih energetskih sistemov, omrežij in hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E) SC RSO2.4: Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov SC RSO2.5: Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri SC RSO2.6: Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri SC RSO2.8: Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam SC RSO3.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo SC RSO4.2: Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitevijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta SC RSO4.3: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami SC RSO4.5: Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti SC RSO4.6: Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah	Za izboljšanje snovne učinkovitosti in zmanjšanje količin nastalih odpadkov morajo ukrepi povezani z gradbenimi deli v okviru SC RSO1.1, SC RSO2.1, SC RSO2.2, SC RSO2.3, SC RSO2.4, SC RSO2.5, SC RSO2.6, SC RSO2.8, SC RSO3.1, SC RSO3.2, SC RSO4.2, SC RSO4.3, SC RSO4.5, SC RSO4.6, SC RSO5.1, SC RSO5.2 in SC ISO8.1 pri načrtovanju in izvedbi gradbenih del izvesti ukrepe za izboljšanje snovne učinkovitosti (ovrednotenje porabe snovi napram potrebam in funkcionalnosti vključno z upoštevanjem končne razgradnje, uporaba recikliranih materialov in ponovna uporaba materialov ter proizvodov; uporaba lokalnih materialov z ustreznimi tehničnimi lastnostmi, ki niso škodljive za okolje in zdravje ljudi ter materialov z nizkimi emisijami v življenjski dobi, uporaba sistemov kroženja snovi, ponovna uporaba vode ipd.). Skladno z nacionalnimi cilji na področju odpadkov se najmanj 70 % skupne mase gradbenih odpadkov pripravi za ponovno uporabo, reciklira in materialno predela (vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomestitev drugih materialov, nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov pri rušenju objektov, razen naravno prisotnega materiala, navedenega pod številko odpadka 17 05 04 s seznama odpadkov).	Pogoji za financiranje: • ukrepi za izboljšanje snovne učinkovitosti • najmanj 70 % skupne mase gradbenih odpadkov na nivoju Programa se pripravi za ponovno uporabo, reciklira in materialno predela

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitven ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
	SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC RSO5.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod		
OU2	Vsi specifični cilji.	Za vse podporne dejavnosti poslovanja ukrepov na vseh SC ob upoštevanju narave posameznih ukrepov in njihovega posebnega potenciala za integracijo takšnih zahtev z namenom izboljšanja snovne učinkovitosti, zmanjšanja vplivov na podnebne spremembe, kakovost zraka, stanja voda in zdravje ljudi, bodo podprti le projekti na področju trajnostnega gospodarstva in podjetništva, ki pri svojem delovanju vključujejo rešitve krožnega gospodarstva za vzpostavljane krožnih materialnih tokov ter minimaliziranje odpadkov, odpadne vode, emisij onesnaževal in toplogrednih plinov ter emisij hrupa pri proizvodnji produktov/izvajanju storitev in celotni življenjski dobi produktov.	Pogoji za financiranje: • rešitve krožnega gospodarstva za vzpostavljane krožnih materialnih tokov ter minimaliziranje odpadkov, odpadne vode, emisij onesnaževal in toplogrednih plinov ter emisij hrupa pri proizvodnji produktov/izvajanju storitev in celotni življenjski dobi produktov
OU3	SC RSO1.1: Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij SC RSO2.1: Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov SC RSO2.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi SC RSO2.3: Razvoj pametnih energetskih sistemov, omrežij in hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E) SC RSO2.4: Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov SC RSO2.5: Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri SC RSO2.6: Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri SC RSO2.8: Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odporne proti podnebnim spremembam SC RSO3.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo SC RSO4.2: Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitevjo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta	Pri vseh ukrepih in investicijah s pomembnimi (tako pozitivnimi kot negativnimi) vplivi na izpuste toplogrednih plinov se za zmanjšanje vplivov na podnebne spremembe zagotovi prednost pri izbiri alternativam s čim manjšimi emisijami v življenjskem ciklu. Pri vseh projektih in investicijah v okviru SC RSO1.1, RSOSC 2.1, SC RSO2.2, SC RSO2.3, SC RSO2.4, SC RSO2.5, SC RSO2.6, SC RSO2.8, SC RSO3.1, SC RSO3.2, SC RSO4.2, SC RSO4.3, SC RSO4.5, SC RSO5.1, SC RSO5.2 in SC JSO8.1, bomo pri načrtovanju naložb/projektov/investicij z energetske/emisijske intenzivnimi procesi/izdelki podprli rešitve z nizkimi emisijami toplogrednih plinov v življenjskem ciklu, kar bo zagotovljeno z razpisnimi pogoji za ponudnike storitev in produktov (lahko tudi ob upoštevanju Uredbe o zelenem javnem naročanju). Pri načrtovanju objektov velike infrastrukture bo upoštevano tudi Obvestilo Komisije – Tehnične smernice za krepitev podnebne odpornosti infrastrukture v obdobju 2021–2027 (2021/C 373/01).	Pogoji za financiranje: • rešitve z nizkimi emisijami toplogrednih plinov v življenjskem ciklu

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitveni ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
	SC RSO4.3: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami SC RSO4.5: Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC RSO5.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod		
OU4	SC RSO1.1: Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter upoštevanje naprednih tehnologij SC RSO2.1: Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov SC RSO2.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi SC RSO2.3: Razvoj pametnih energetskih sistemov, omrežij in hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E) SC RSO2.4: Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov SC RSO2.5: Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri SC RSO2.6: Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri SC RSO2.8: Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam SC RSO3.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo SC RSO4.2: Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitvijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta SC RSO4.3: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami	Pri umeščanju posegov v prostor v okviru SC RSO1.1, RSOSC 2.1, SC RSO2.2, SC RSO2.3, SC RSO2.4, SC RSO2.5, SC RSO2.6, SC RSO2.8, SC RSO3.1, SC RSO3.2, SC RSO4.2, SC RSO4.3, SC RSO4.5, SC RSO4.6, SC RSO5.1, SC RSO5.2 in SC JSO8.1, se za zaščito vodnih virov, ki še nimajo urejenega ustreznega zavarovanja in se uporabljajo za oskrbo s pitno vodo, pri umeščanju novih objektov preveri njihov potencialen vpliv tudi na črpališča pitne vode s podeljenimi vodnimi dovoljenji in na predlagana vodovarstvena območja, ki niso zaščitena z vodovarstvenimi območji, in izvede ukrepe za zaščito teh virov. Poseganje v bližino vodnih virov ali na predlagana vodovarstvena območja in načrtovanje ustreznih ukrepov za zaščito teh vodnih virov se preverja v okviru izdaje projektnih pogojev in izdaje gradbenega dovoljenja.	Pogoji za financiranje: preveritev potencialnega vpliva na črpališča pitne vode s podeljenimi vodnimi dovoljenji in na predlagana vodovarstvena območja, ki niso zaščitena z vodovarstvenimi območji (vključuje izvedbo ukrepov za zaščito teh virov)

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitveni ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
	SC RSO4.5: Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti SC RSO4.6: Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC RSO5.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod		
OU5	Vsi specifični cilji.	Na vseh ukrepih na vseh SC za vse podporne dejavnosti gradnje z namenom čim večjega spodbujanja deleža OVE, povečevanja odpornosti na podnebne spremembe, zmanjšanja negativnih vplivov na stanje voda in izboljšanja dostopnosti do javnih in zelenih površin (vpliv na zdravje in kakovost življenja) bo (ob upoštevanju narave posameznih ukrepov in njihovega posebnega potenciala za integracijo takšnih zahtev) v primeru gradenj objektov pogoj za pridobitev spodbude: • izkoriščanje potenciala za SE in zelene strehe na strehah objektov; kjer je možno in smiselno, se na strehah spodbuja tudi vzpostavitev javnih površin za preživljanje prostega časa in trajnostno urbano kmetijstvo in čebelarstvo, • uporabo padavinske vode (predvidi se sisteme zadrževanja padavinskih voda), ter večtočkovno ponikanje preostanka iz objektov in utrjenih površin preko biološko aktivnih tal (kjer je to možno skladno s področno zakonodajo), • uporabo sive vode, • zagotavljanje primerne obsega zelenih površin ter zasaditev dreves (tudi na parkiriščih), ki preprečujejo učinek toplotnih otokov in omogočajo izvedbo ponikovalnic preko biološko aktivnih tal • druge ukrepe skladne z iniciativo Novi evropski Bauhaus (kjer je to primerno in smiselno).	Pogoji za financiranje: • izkoriščanje potenciala za SE in zelene strehe na strehah objektov ter vzpostavitev javnih površin za preživljanje prostega časa in trajnostno urbano kmetijstvo in čebelarstvo • uporaba padavinske vode (sistemi zadrževanja padavinskih voda) ter večtočkovno ponikanje preostanka iz objektov in utrjenih površin preko biološko aktivnih tal • uporaba sive vode • zagotavljanje primerne obsega zelenih površin ter zasaditev dreves (tudi na parkiriščih) • ukrepi skladni z iniciativo Novi evropski Bauhaus
OU6	SC RSO2.1: Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov SC RSO4.2: Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitvijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta SC RSO4.3: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami SC RSO4.5: Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti	V ukrepih v SC RSO2.1, SC RSO4.2, SC RSO4.3, SC RSO4.6, SC RSO5.1 in SC JSO8.1 kjer ti spodbujajo obnovo stavb, se, zaradi preprečevanja slabe kakovosti zraka v energetsko prenovljenih prostorih in zaradi zmanjšanja vplivov sevanj na zdravje ljudi zaradi radona pri obnovi stavb upošteva, da energetska obnova lahko poveča obremenitve zraka v prostorih s številnimi zdravju škodljivimi onesnažili, ki nastajajo v prostorih, in obremenitve prostorov v stavbi z radonom, zlasti na območjih z visokim tveganjem in območjih, kjer so bile izmerjene koncentracije višje od referenčne vrednosti iz predpisa o nacionalnem radonskem programu. Obnovo, zlasti prezračevanje prostorov, se izvede na način, da je po izvedeni obnovi omogočeno učinkovito prezračevanje prostorov in na način, da se z obnovo zmanjšajo obremenitve z radonom.	Pogoji za financiranje: • učinkovito prezračevanje prostorov

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitven ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
	SC RSO4.6: Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod		
OU7	SC RSO2.1: Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov	V okviru SC RSO2.1 se je v razdelku »Povezane vrste ukrepov« navedlo, da se lahko financira tudi energetska prenova stavb, ki so zaščitene po predpisih o varstvu kulturne dediščine. Pri izvedbi takšnih ukrepov bodo upoštevani omilitveni ukrepi in usmeritve za varstvo okolja iz NEPN ter smiselno prilagojeni omilitveni ukrepi na področju stavb kulturne dediščine.	/
OU8	SC RSO2.1: Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov SC RSO2.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi SC RSO2.3: Razvoj pametnih energetskih sistemov, omrežij in hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E) SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod	V ukrepih na področju razvoja OVE, energetskih skupnosti, pametnih omrežij in hranilnikov energije v sklopu SC RSO2.1, SC RSO2.2, SC RSO2.3. in SC JSO8.1 se bodo, za zmanjšanje vplivov izvedbe teh ukrepov na vse vidike okolja, izvedli ukrepi, ki upoštevajo omilitvene ukrepe in usmeritve za varstvo okolja iz Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta Republike Slovenije (NEPN).	Pogoji za financiranje: • upoštevanje omilitvenih ukrepov in usmeritev <i>Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta Republike Slovenije</i> (NEPN)
OU12	SC RSO2.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi SC RSO2.3: Razvoj pametnih energetskih sistemov, omrežij in hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E) SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod	Opis ukrepa spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE v okviru SC RSO2.2, SC RSO2.3 in SC JSO8.1 je bil z namenom odprave ovir za prostorsko umeščanje OVE, čim večji prispevek k blaženju podnebnih sprememb in zmanjšanju vplivov na naravo in zdravje ljudi v skladu s tem poročilom dopolnjen na način, da je navedeno, da je predvidena spodbuda vgradnje srednjih in večjih sončnih elektrarn v okviru urbanih središč na industrijskih lokacijah ter degradiranih območjih. Vlaganja bomo usmerili na področja, ki jih bodo kot potencialno zanimiva in okoljsko sprejemljiva prepoznali pripravljalci študije <i>Facilitating Renewable Energy Deployment In Electricity Sector Of Slovenia</i> (Request For Service REFORM/SC2021/091). Ob tem bomo pri umeščanju v prostor upoštevali tudi morebitna priporočila te študije. Pri ukrepih na SC RSO2.3 in JSO8.1 je navedeno, da bodo smiselno upoštevana priporočila študije »Facilitating Renewable Energy Deployment In Electricity Sector Of Slovenia« (Request For Service REFORM/SC2021/091).	Pogoji za financiranje: • upoštevanje zaključkov in morebitnih priporočil študije <i>Facilitating Renewable Energy Deployment In Electricity Sector Of Slovenia</i> (Request For Service REFORM/SC2021/091)
OU13	SC RSO2.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod	V okviru ukrepov v Programu EKP v sklopu SC RSO2.2 in SC JSO8.1 je pri ukrepih podpore uvajanju najnaprednejših tehnoloških rešitev za izrabo (odpadne) lesne biomase, z namenom ustrezne zaščite kakovosti zraka in zmanjšanja vplivov na zdravje ljudi ter za zagotavljanje čim večje snovne učinkovitosti sofinancira izkoriščanje lesne biomase v energetske namene v sistemih DO dopustno le, če se po predhodni preveritvi vplivov na onesnaženost zunanjega zraka izkaže, da niso presežene mejne in ciljne vrednosti, ki jih predpisuje <i>Uredba o kakovosti zunanjega zraka</i> . Čim večji delež slovenskega lesa se predela doma v proizvode s čim večjo dodano vrednostjo (krepitev verig vrednosti), za energetske namene (tudi kot vir za sintetična goriva) pa se uporabi	Pogoji za financiranje: • predhodna preveritev vplivov na onesnaženost zunanjega zraka • uporabi se les, ki ni primeren za industrijsko predelavo, in odsluženi les

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitveni ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
		le les, ki ni primeren za industrijsko predelavo v polproizvode ali končne proizvode, in odsluženi les.	
OU14	SC RSO2.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi SC RSO2.3: Razvoj pametnih energetskih sistemov, omrežij in hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E) SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod	V ukrepih v sklopu SC RSO2.2, SC RSO2.3 in SC JSO8.1 se bo z namenom odprave ovir za prostorsko umeščanje OVE in čim večjega prispevka k blaženju podnebnih sprememb zagotavljalo časovno usklajevanje ukrepov Programa EKP in NOO, na način da ne bo prihajalo do upočasnevanja naložb v OVE zaradi ozkih grl v distribucijskem omrežju in transformatorskih postajah. Razvoj distribucijskega omrežja se prednostno usmerja na območja, kjer omrežje ne dopušča postavitev naprav za samooskrbo oz. operater ne izda soglasja zaradi preobremenitve omrežja.	Pogoji za financiranje: • zagotovljen priklop na elektroenergetsko omrežje
OU15	SC RSO2.6: Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri	V okviru SC RSO2.6 je bil v skladu z različico 1.0 podan omilitveni ukrep, da se v opis ukrepa za »spodbujanje investicij za izboljšanje sistema ravnanja z odpadki, za krepitev podpornega okolja na tem področju celotne države in s tem izboljšanje samozadostnosti države, skladno s hierarhijo ravnanja z odpadki« z namenom zmanjšanja negativnih vplivov na zrak, zdravje ljudi, podnebne spremembe, snovno učinkovitost in varstvo narave doda: »Zagotovi se izdelavo ustreznih strokovnih podlag, s katerimi se evidentira vrste in količine odpadkov primernih za energetske izrabo, za prostorsko umestitev objektov za energetske izrabo ter zagotovitev okoljske sprejemljivosti izbrane rešitve. Pri tem se upošteva tudi napovedi EK glede prepovedi dajanja embalažnih materialov, ki tehnično ali ekonomsko niso primerni za snovno izrabo, na trg po letu 2030. Investicije v naprave za energetske izrabo preostankov komunalnih odpadkov se izvede le v skladu s predhodno natančno analizo potreb po energetske izrabi preostankov komunalnih odpadkov ob upoštevanju projekcij učinkov vseh ukrepov preprečevanja in recikliranja odpadkov v življenjski dobi naprave (vsaj 20–30 let). Investicije v naprave za visoko učinkovito sproizvodnjo toplote in električne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu za energetske izrabo preostankov komunalnih odpadkov morajo biti skladne z zahtevami iz zaključkov o BAT za energetske izrabo odpadkov (sežiganje odpadkov). Zaradi okoljskih in zdravstvenih tveganj se prepreči sežig odpadkov, ki presega nujne nacionalne potrebe. Pri umeščanju naprav za sežiganje komunalnih odpadkov morajo izbirni kriteriji temeljiti na okoljski varnosti, varnosti tehnoloških rešitev in primernosti lokacije, pri čemer se upošteva vreme, relief, bližino kmetijskih zemljišč, vodnih virov, naravovarstveno pomembnih območij, obstoječe stanje okolja, poseljenost in strukturo prebivalstva (otroke, bolne). Pri načrtovanju naprav za energetske izrabo odpadkov bo upoštevano tudi Obvestilo Komisije - Tehnične smernice za krepitev podnebne odpornosti infrastrukture v obdobju 2021–2027 (2021/C 373/01).« Ker se je v Programu EKP upoštevalo priporočilo P1 (navedeni ukrep je bil izločen iz Programa), omilitveni ukrep OU15 ni potreben in zato v Program ni vključen.	Pogoji za financiranje: • strokovne podlage • skladnost z zahtevami iz zaključkov o BAT Brez financiranja investicij: • sežig odpadkov, ki presega nujne nacionalne potrebe
OU17	SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam	V okviru SC RSO3.1 je bil z namenom zmanjšanja vplivov na okolje v sklopu projektov »projekti na državnih cestah na podlagi njihovega pozitivnega vpliva na prometno	Pogoji za financiranje: • ukrepi za večjo rabo javnega prometa

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitven ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
		varnost«, glede predloga projekta rekonstrukcije in nadgradnje v šestpasovnico odsekov A1 od razcepa Kozarje do Vrhnike s priključkom Dragomer podan predlog omilitvenega ukrepa, da se pri opisu projekta doda naslednje besedilo: »Pred izvedbo ukrepa »rekonstrukcija in nadgradnja v šestpasovnico odsekov A1 od razcepa Kozarje do Vrhnike s priključkom Dragomer« se za razbremenitev ljubljanskega AC obroča zagotovi ukrepe za večjo rabo javnega prometa, ki bodo vključevali aktivnosti mapiranja potreb dnevnih migrantov interesnih območij, prostorsko in časovno usklajevanje javnega potniškega prometa s ciljem optimizirati javni promet, da bo konkurenčen v maksimalni možni meri časom, ki ga za iste poti dnevni migranti porabijo z uporabo avtomobila. Pri tem bi pomembnejšo vlogo lahko prevzela železnica na glavnih oz. regionalnih smereh (razvoj projekta Ljubljansko železniško vozlišče (LŽV), uvedba sistema ITS ter razvoj drugih trajnostnih oblik prometa. Projekt se utemelji s posebno študijo sprejemljivosti, v okviru katere se ovrednoti potrebe po nadgradnji odseka po izvedbi ukrepov za krepitev javnega prometa in trajnostne mobilnosti in vse možne negativne okoljske vplive in opredeli dodatne omilitvene ukrepe, pa podlagi katerih bo poseg okoljsko sprejemljiv.« Navedeni predlog projekta je bil iz Programa izločen, zato zato omilitven ukrep OU17 ni potreben in v Program ni vključen.	študija sprejemljivosti
OU18	SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam SC RSO3.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod	V okviru razvoja cestne infrastrukture v sklopu SC RSO3.2 se z namenom zmanjšanja vplivov na podnebne spremembe za omilitve vplivov izgradnje novih cest na podnebne spremembe in kakovost zraka, v skladu z NEPN predvideva ukrepe trajnostne mobilnosti (za nove ceste dolžine 10km ali več) v sklopu SC RSO2.8, ki bodo namenjeni tudi trajnostni regionalni mobilnosti: - izvajanje ukrepov za zmanjšanje potreb po mobilnosti (npr. e-uprava, delo od doma, primerno prostorsko načrtovanje), - vzpostavljane in prostorsko in časovno usklajevanje javnega potniškega prometa za izboljšanje dostopnosti, hitrosti in frekvence JPP, - intenziviranje ozaveščanja prebivalstva glede uporabe trajnostnih oblik prometa, - reforma nadomestil za prevoz, uvedba davčnih olajšav za uporabnike javnega prometa in nemotorne oblike prevoza oz. drugih finančnih mehanizmov nagrajevanja uporabe trajnostne mobilnosti in omejevanja uporabe mobilnosti na podlagi fosilnih goriv. Nobeden izmed projektov gradnje cest v verziji 4.0 Programa ne pride v poštev za zgornje ukrepe, ker sta oba cestna odseka planiranih nogih cest krajša od 10 km. V okviru SC RSO3.1 in SC JSO8.1 v Programu ni več predvidena izgradnja novih cest.	Pogoji za financiranje: - izgradnja spremljajoče infrastrukture za polnjenje vozil na alternativna goriva - izgradnja regionalne kolesarske povezave
OU19	SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam	V okviru SC RSO3.1 in SC RSO3.2 se bo pri projektih povezanih z gradnjo, obnovo in nadgradnjo cestnega in kolesarskega omrežja, ki bodo predstavljali najpomembnejšo dodatno obremenitev okolja s svetlobnim onesaženjem upoštevalo, da se javna razsvetljava vozniških površin in spremljajoče infrastrukture izvaja v zadržanem obsegu z	Pogoji za financiranje: zadržan obseg javne razsvetljave z okoljsko sprejemljivimi svetili, ki ne

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitven ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
	SC RSO3.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod	okoljsko sprejemljivimi svetili, ki ne oddajajo visokega deleža modrega in ultravijoličnega dela spektra. V okviru SC JSO8.1 je bilo področje regionalne povezljivosti in trajnostne mobilnosti izločeno.	oddajajo visokega deleža modrega in ultravijoličnega dela spektra
OU20	SC RSO1.3: Krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti MSP ter ustvarjanje delovnih mest v MSP, vključno s produktivnimi naložbami SC RSO2.7: Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja SC RSO4.6: Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC RSO5.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod	V vseh ukrepih za razvoj turizma, turističnih destinacij, produktov in storitev v okviru SC RSO1.3, SC RSO2.7, SC RSO4.6, SC RSO5.1, SC RSO5.2 in SC JSO8.1 se bo, z namenom zmanjšanja vplivov na podnebne spremembe, izvedlo projekte na področju trajnostnega turizma, ki vključujejo rešitve trajnostne mobilnosti (spodbujanje uporabe javnega prevoza, kjer je to mogoče, ureditev parkirišč in organizacija skupinskih prevozov do bolj obiskanih turističnih znamenitosti, opremljanje parkirišč s polnilno infrastrukturo za električna vozila, spodbujanje kolesarjenja, hoje ali drugih oblik trajnostnega prometa).	Pogoji za financiranje: • rešitve trajnostne mobilnosti
OU 22	SC RSO2.5: Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri	V okviru SC RSO2.5 se je na področju urejanja vodovodnih sistemov zaradi tveganj, povezanih z opredelitvijo zgolj ukrepa reševanja problematike oskrbe s pitno vodo na območju Slovenske Istre z izgradnjo novega regionalnega vodnega vira, katerega vplivi na okolje še niso ocenjeni kot sprejemljivi, opredelila možnost izvedbe katerega od preostalih javnih vodovodov, ki nimajo zagotovljenega rezervnega zajetja. Zaradi vodo-deficitarnosti območja in tudi v luči pričakovanih podnebnih sprememb se je v okviru navedenega SC navedlo, da bomo na območju celotne države (predvsem pa na območju Slovenske Istre) spodbujali tudi ukrepe (v okviru Programa EKP ali komplementarno) za zmanjševanje porabe pitne vode z različnimi pristopi, kot so uporaba varčnih in učinkovitih naprav, zajem in uporaba padavinske in odpadne vode in ponovna uporaba sive vode, z namenom učinkovite rabe vode. Z namenom preprečitve dodatnih povečanj porabe pitne vode pa se zaradi spodbujanja razvoja turizma v okviru Programa EKP v okviru vlaganj v javno turistično infrastrukturo (SC RSO4.6) in trajnostni turizem (SC RSO5.1, SC RSO5.2) na območju Slovenske Istre daje prednost projektom, ki ne povečujejo nastanitvenih kapacitet.	Dopolnitev nabora investicij: • možnost izvedbe katerega od preostalih javnih vodovodov, ki nimajo zagotovljenega rezervnega zajetja Pogoji za financiranje: • učinkovita raba vode Brez financiranja investicij: • povečanje nastanitvenih kapacitet na območju Slovenske Istre
OU23	SC RSO2.5: Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri	V okviru SC RSO2.5 (ukrep spodbujanja dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri) je z vidika zagotavljanja varstva vodnih virov ob vzpostavitvi novega vodnega vira nujna tudi določitev vodovarstvenega območja, ki postavlja robne pogoje za gradnjo objektov in izvajanje dejavnosti na tem območju. Da pri pripravi potrebne uredbe ne bo prišlo da časovnega zamika, se njeno pripravo vključi že v sam projekt. Na ta način bo Program EKP prispeval k povečanju števila in površin vodovarstvenih območij varovanih z vladnimi uredbami.	Pogoji za financiranje: • določitev vodovarstvenega območja za nov vodni vir, priprava potrebne strokovne podlage za sprejem uredbe in sprejem Uredbe

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitven ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
OU24	SC RSO2.4: Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov	V okviru ukrepov v sklopu SC RSO2.4 se bodo za zmanjšanje vplivov izvedbe teh ukrepov na vse vidike okolja izvedli ukrepi, ki upoštevajo omilitvene ukrepe in usmeritve za varstvo okolja iz Načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti.	Pogoji za financiranje: • upoštevanje omilitvenih ukrepov in usmeritev <i>Načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti</i>
OU 25	SC RSO2.4: Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov	V okviru SC RSO2.4 pri ukrepu »zmanjšanje poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav, ki izkazujejo najvišjo stopnjo pripravljenosti za izvedbo« z namenom izboljšanja odpornosti na podnebne spremembe in zmanjševanja vplivov na stanje voda in ohranjenost narave velja, da imajo v okviru podprtih naložb za gradbene protipoplavne ukrepe prednost na naravi temelječe rešitve. V okviru podprtih naložb bo pomemben del sredstev namenjen tudi izvajanju ekosistemskih in negradbenih protipoplavnih ukrepov (renaturacije vodotokov, zaščita razlivnih površin s prilagajanjem rabe tal), pri čemer se ti ukrepi prednostno izvajajo na območjih Natura 2000. Pri pripravi celovitih hidrološko-hidravličnih študij in izvedbi projektov protipoplavne zaščite (velja za vse ukrepe, ki še nimajo pridobljenega gradbenega dovoljenja) se na območjih Natura 2000 protipoplavni ukrepi prilagodijo ciljem PUN in določilom, ki izhajajo iz načrtov upravljanja zavarovanih območij oz. določilom iz aktov o njihovem zavarovanju. Na zavarovanih območjih se ukrepi prilagodijo načrtom upravljanja ali aktom o zavarovanju. V financiranje ne morejo biti vključeni projekti iz NZPO 2017–2021, ki lahko imajo pomemben vpliv na stanje površinskih in podzemnih voda ter naravo (npr. izvedba pregrad na vodotokih (predvsem v navezavi na HE)) in niso vključeni v predmetno okoljsko poročilo.	Pogoji za financiranje: • na naravi temelječe rešitve • izvajanje ekosistemskih in negradbenih protipoplavnih ukrepov (prednostno izvajajo na območjih Natura 2000) • prilagoditev ciljem PUN (območja Natura 2000) in določilom iz načrtov upravljanja zavarovanih območij oz. aktov o zavarovanju Brez financiranja investicij: • pregrade na vodotokih
OU26	SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC RSO5.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja	V okviru SC RSO5.1 in SC RSO5.2 se za zmanjšanje vplivov na kulturno dediščino pri načrtovanju naložb in ukrepov, ki zahtevajo posege v enote kulturne dediščine, vključi območno enoto ZVKDS.	Pogoji za financiranje: • vključitev območne enote ZVKDS
OU 27	SC RSO1.1: Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij SC RSO2.4: Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov SC RSO2.5: Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri SC RSO2.8: Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam SC RSO3.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo	Z namenom preprečitve negativnih vplivov na stanje voda morajo vsi projekti na SC RSO1.1, SC RSO2.4, SC RSO2.5, SC RSO2.8, SC RSO3.1, SC RSO3.2, SC RSO5.1, SC RSO5.2 in SC JSO8.1, pri katerih bo prišlo do posegov v priobalna in vodna zemljišča oz. posegov s potencialnim vplivom na stanje voda (tudi z namenom odvzema /izpusta vode) zajemati oceno vpliva posega na stanje voda, izdelano v skladu s Prilogo 3 in Prilogo 5 ter ob upoštevanju Priloge 6 <i>Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami</i> .	Pogoji za financiranje: • ocena vpliva posega na stanje voda v skladu s Prilogo 3 in Prilogo 5 ter ob upoštevanju Priloge 6 <i>Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami</i>

Št. OU	Specifični cilji (SC) na katere se omilitveni ukrep nanaša	Omilitveni ukrep z utemeljitvijo	Način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP (pogoji za financiranje/merilo za izbor projektov/dopolnitev nabora investicij/brez financiranja investicij)
	SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC RSO5.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod		
OU28	SC RSO2.4: Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov SC RSO2.8: Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odporne proti podnebnim spremembam SC RSO3.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC RSO5.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod	Z namenom preprečitve lokalnih negativnih vplivov na onesnaženost zraka, obremenitev s hrupom in povečanje emisij toplogrednih plinov iz prometa se bo v okviru gradnje novih javnih objektov in vlaganj v obstoječe javne objekte, kadar se posledično generira povečanje prometa ali pa področje trajnostne mobilnosti na lokaciji še ni urejeno na SC RSO2.4, SC RSO2.8, SC RSO3.1, SC RSO3.2, SC RSO5.1, SC RSO5.2 in SC JSO8.1 zagotovilo oz. uredilo kolesarnico oz. mesto za parkiranje kolesa. Z namenom izboljšanja mreže kolesarskih poti se v okviru projektov kot so gradnja in nadgradnja prometne infrastrukture (SC RSO3.1, SC RSO3.2) se bo predvidela izgradnja kolesarskega omrežja, kjer to še ni zgrajeno oz. je njegova izgradnja smiselna.	Pogoji za financiranje: • izgradnja kolesarskega omrežja

Omilitveni ukrepi in priporočila DNSH – priloga EKP 2021-2027 – PRIPOROČILA

Št. P	Prednostne naloge (PN) in specifični cilji (SC) na katere se priporočilo nanaša	Priporočilo	Priporočljiv način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP
P4	SC RSO1.5: Izboljšanje digitalne poveztivosti	V okviru 2. poglavja Programa se je pri SC RSO1.5 v razdelku »Povezane vrste ukrepov« z namenom zmanjšanja vplivov EMS na zdravje ljudi navedlo, da se bo pri izvajanju ukrepov upoštevalo načelo preventive tako, da bo izpostavljenost prebivalstva z EMS, ki jih povzročajo naprave za digitalno poveztivost, zmanjšana na najmanjšo možno mero.	Pogoji za financiranje: • izpostavljenost prebivalstva z EMS zmanjšana na najmanjšo možno mero
P7	npr. SC RSO2.7: Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja	Priporočilo P5 iz Okoljskega poročila Programa se ne upošteva. Se pa na SC RSO2.7 priporoča projekte v katerih je projektna aktivnost (osnovna ali ena izmed aktivnosti) sanacija degradiranih območij starih okoljskih bremen in razvrednotenih območij s prisotnostjo odpadkov in onesnaženja tal.	V naboru investicij se priporoča: • sanacija degradiranih območij starih okoljskih bremen in razvrednotenih območij s prisotnostjo odpadkov in onesnaženja tal
P11	SC RSO1.1: Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij	Pri ukrepih na SC RSO1.1, SC RSO2.1, SC RSO2.2, SC RSO2.3, SC RSO2.6, SC RSO2.8, SC RSO3.1, SC RSO3.2, SC RSO4.2, SC RSO4.3, SC RSO4.5, SC RSO4.6, SC RSO5.1, SC	Pogoji za financiranje:

Št. P	Prednostne naloge (PN) in specifični cilji (SC) na katere se priporočilo nanaša	Priporočilo	Priporočljiv način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP
	SC RSO2.1: Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov SC RSO2.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi SC RSO2.3: Razvoj pametnih energetskega sistemov, omrežij in hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E) SC RSO2.6: Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri SC RSO2.8: Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odporne proti podnebnim spremembam SC RSO3.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo SC RSO4.2: Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitvijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta SC RSO4.3: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami SC RSO4.5: Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti SC RSO4.6: Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC RSO5.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod	RSO5.2 in SC JSO8.1, kjer se spodbuja obnova in gradnja objektov, se glede na zakonsko neurejeno področje in hkrati možnosti za pojav tveganja za zdravje ljudi in kakovost bivanja, upošteva naslednje priporočilo: Pri gradnji objektov, je treba ob umeščanju virov nizkofrekvenčnega hrupa (npr. toplotnih črpalk in prezračevalnih naprav) preprečiti moteče vplive v soseski s primerno izbiro lokacije teh virov oz. z ustrezno zvočno izolacijo.	• preprečeni moteči vplivi virov nizkofrekvenčnega hrupa
P14	SC RSO1.1: Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij SC RSO2.1: Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov SC RSO2.2: Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi SC RSO2.3: Razvoj pametnih energetskega sistemov, omrežij in hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E)	Z namenom zmanjšanja negativnih vplivov, ki jih prinaša širitev pozidave, priporočamo, da se v okviru Programa EKP (SC RSO1.1, SC RSO2.1, SC RSO2.2, SC RSO2.3, SC RSO2.6, SC RSO2.8, SC RSO3.1, SC RSO5.2, SC RSO4.2, SC RSO4.3, SC RSO4.5, SC RSO4.6, SC RSO5.1, SC RSO5.2 in SC JSO8.1) financira zgolj tiste projekte, ki ne bodo dodatno prispevali k pozidanosti oz. utrjenosti (zbitosti) tal oz. bo ta prispevek minimalen (dograditev obstoječih objektov, gradnja na razvrednotenih površinah ipd.).	Priporoča se merila za izbor projektov, ki bodo brez prispevka k pozidanosti oz. utrjenosti (zbitosti) tal oz. z minimalnim prispevkom

Št. P	Prednostne naloge (PN) in specifični cilji (SC) na katere se priporočilo nanaša	Priporočilo	Priporočljiv način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP
	SC RSO2.6: Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri SC RSO2.8: Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika SC RSO3.1: Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odporne proti podnebnim spremembam SC RSO3.2: Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo SC RSO4.2: Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitevijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta SC RSO4.3: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami SC RSO4.5: Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti SC RSO4.6: Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih SC RSO5.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja SC JSO8.1: Sklad za pravični prehod		
P15	SC RSO2.1: Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov SC RSO4.2: Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitevijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta SC RSO4.3: Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami SC RSO4.6: Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah SC RSO5.1: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih	Okrepitev požarne in potresne varnosti se priporoča v vseh ukrepih, kjer je predvidena obnova objektov.	Priporočeni dodatni pogoji za financiranje s ciljem okrepiti požarno in potresno varnost

Št. P	Prednostne naloge (PN) in specifični cilji (SC) na katere se priporočilo nanaša	Priporočilo	Priporočljiv način upoštevanja pri izvajanju Programa EKP
	SC RS05.2: Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja SC JS08.1: Sklad za pravični prehod		

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
Namestitev, vzdrževanje in popravilo energijsko učinkovite opreme – Posamezni obnovitveni ukrepi, ki vključujejo namestitve, vzdrževanje ali popravilo energijsko učinkovite opreme.	- Ukrepi ozaveščanja socialno ranljivih skupin in omogočanje njihovega dostopa do nepovratnih sredstev ter zmanjšanje energetske revščine (SC 3.1) - Spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE (SC 3.2) - Naložbe v pospešitev novih energetskih skupnosti, pretvorbo viškov električne energije iz OVE ter za povezovanje omrežij za potrebe shranjevanja energije (SC 3.3) - Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije (SC 10.1) - Območni načrt za pravični prehod Zasavske regije (SC 10.1)	<u>Bistven prispevek</u> Dejavnost vključuje enega od naslednjih posameznih ukrepov, kadar izpolnjujejo minimalne zahteve za posamezne komponente in sisteme iz veljavnih nacionalnih ukrepov, s katerimi se izvaja Direktivo 2010/31/EU, in se, kjer je to ustrezno, uvrščajo v najvišja dva razreda energijske učinkovitosti, v katerih je na voljo znatno število izdelkov, v skladu z Uredbo (EU) 2017/1369 in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe: - dodajanje izolacije obstoječim sestavnim delom ovoja, kot so zunanji zidovi (vključno z zelenimi strehami), strehe (vključno z zelenimi strehami), podstrešja, kleti in pritličja (vključno z ukrepi za zagotavljanje zračne tesnosti, ukrepi za zmanjšanje učinkov toplotnih mostov in postavljanja zidarskih odrov) ter proizvodi za namestitev izolacije na ovoj stavbe (vključno z mehanskimi pritrdjevali in lepili); - zamenjava obstoječih oken z novimi energijsko učinkovitimi okni; - zamenjava obstoječih zunanjih vrat z novimi energijsko učinkovitimi vrati; - namestitev in zamenjava energijsko učinkovitih svetlobnih virov; - namestitev, zamenjava, vzdrževanje in popravilo ogrevalnih, prezračevalnih in klimatskih sistemov ter sistemov za ogrevanje vode, vključno z opremo, povezano s	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka A k tej prilogi.	Ni relevantno.	Ni relevantno.	Gradbene komponente in materiali izpolnjujejo merila iz Dodatka C k tej prilogi. V primeru dodajanja toplotne izolacije obstoječemu ovoju stavbe pristojni strokovnjak, usposobljen za merjenje azbesta, izvede tehnični pregled stavbe v skladu z nacionalnim pravom. Vsakršno odstranjevanje izolacijskih slojev, ki vsebujejo ali verjetno vsebujejo azbest, lomljenje ali mehansko vrtnanje ali vijačenje ali odstranjevanje izolacijskih plošč, ploščic in drugih materialov, ki vsebujejo azbest, izvaja ustrezno usposobljeno osebje, s spremljanjem zdravja pred in med deli ter po njih, v skladu z nacionalnim pravom.	Ni relevantno.

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
		storitvami daljinskega ogrevanja, z visoko učinkovitimi tehnologijami; • namestitev kuhinjske in sanitarne vodovodne napeljave z nizko porabo vode in električne energije, ki je v skladu s tehničnimi specifikacijami iz Dodatka E k tej prilogi ter ima pri prhah, mešalnih prhah, ventilih in pipah za prhe največji pretok vode 6 l/min ali manj v skladu z obstoječo etiketo na trgu Unije.					
Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije	• Spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE (SC 3.2) • Naložbe v pospešitev novih energetskih skupnosti, pretvorbo viškov električne energije iz OVE ter za povezovanje omrežij za potrebe shranjevanja energije (SC 3.3) • Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije (SC 10.1) • Območni načrt za pravični prehod Zasavske regije (SC 10.1)	<u>Bistven prispevek</u> Z dejavnostjo se proizvaja električna energija z uporabo fotovoltaične tehnologije.	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka A k tej prilogi.	Ni relevantno.	Z dejavnostjo se oceni razpoložljivost in, če je izvedljivo, uporablja oprema in sestavni deli, ki so zelo trpežni in jih je mogoče reciklirati ter enostavno razstaviti in obnoviti.	Ni relevantno.	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka D k tej prilogi.
Namestitev, vzdrževanje in popravilo tehnologij za obnovljivih virov	• Spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE (SC 3.2) • Naložbe v pospešitev novih energetskih skupnosti, pretvorbo viškov električne energije iz OVE ter za povezovanje omrežij za potrebe shranjevanja energije (SC 3.3)	<u>Bistven prispevek</u> Dejavnost vključuje enega od naslednjih posameznih ukrepov, če se na kraju samem namestijo tehnični stavbni sistemi: • namestitev, vzdrževanje in popravilo fotovoltaičnih sistemov ter pomožne tehnične opreme;	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka A k tej prilogi.	Ni relevantno.	Ni relevantno.	Ni relevantno.	Ni relevantno.

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
	- Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije (SC 10.1) - Območni načrt za pravični prehod Zasavske regije (SC 10.1)	- namestitev, vzdrževanje in popravilo vetrnih turbin ter pomožne tehnične opreme; - namestitev, vzdrževanje in popravilo enot za shranjevanje toplotne ali električne energije ter pomožne tehnične opreme.					
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode – Obnova sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode, vključno z infrastrukturo za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode za potrebe gospodinjstev in industrije. Ne prinaša pomembnih sprememb v obsegu zbranega, očiščenega ali distribuiranega pretoka.	Spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri z urejanjem vodovodnih sistemov nad 10.000 prebivalcev (SC 3.5)	<u>Bistven prispevek</u> Sistem za oskrbo z vodo izpolnjuje eno od naslednjih meril: - neto povprečna poraba energije za odvzem in čiščenje je enaka ali manjša od 0,5 kWh na kubični meter proizvedene vode za oskrbo. Neto poraba energije lahko upošteva ukrepe, ki zmanjšujejo porabo energije, kot je nadzor pri viru (vhodne obremenitve z onesnaževali), in po potrebi proizvodnjo energije (na primer hidravlične, sončne in vetrne energije), - raven vodnih izgub se izračuna z uporabo metode ocenjevanja infrastrukturnega indeksa vodnih izgub²⁸, pri čemer je mejna vrednost enaka ali manjša od 1,5, oz. z uporabo druge ustrezne metode, pri čemer se mejna vrednost določi v	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka A k tej prilogi.	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka B k tej prilogi.	Ni relevantno.	Ni relevantno.	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka D k tej prilogi.

²⁸ Infrastrukturni indeks vodnih izgub je izračunan kot tekoče letne realne izgube/neizogibne letne realne izgube: tekoče letne realne izgube pomenijo količino vode, ki je dejansko izgubljena iz distribucijskega omrežja (tj. ni dobavljena končnim uporabnikom). Pri neizogibnih letnih realnih izgubah se upošteva, da bo v vodovodnem omrežju vedno prihajalo do določene mere iztekanja. Neizogibne letne realne izgube se izračunajo na podlagi dejavnikov, kot so dolžina omrežja, število servisnih priključkov in tlak, pri katerem omrežje deluje.

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
		skladu s členom 4 Direktive (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta ²⁹ . Ta izračun se uporabi za celoten obseg (distribucijskega) vodovodnega omrežja, kjer se izvajajo dela, tj. na ravni vodooskrbnega območja, hidrometričnih območij ali območij upravljanja pritiska.					
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda – Gradnja, razširitev in upravljanje centraliziranih sistemov odpadnih voda, vključno z zbiranjem (kanalizacijsko omrežje) in čiščenjem.	Odprava neskladij v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE (SC 3.5)	<u>Bistven prispevek</u> Neto poraba energije čistilne naprave za odpadne vode je enaka ali manjša od: 35 kWh na populacijski ekvivalent (PE) na leto za zmogljivost čistilne naprave, manjšo od 10 000 PE; 25 kWh na populacijski ekvivalent (PE) na leto za zmogljivost čistilne naprave med 10 000 in 100 000 PE; 20 kWh na populacijski ekvivalent (PE) na leto za zmogljivost čistilne naprave, večjo od 100 000 PE. Neto poraba energije za delovanje čistilne naprave za odpadne vode lahko upošteva ukrepe, ki zmanjšujejo porabo energije, povezane z nadzorom pri viru (zmanjšanje vhodne meteorne vode ali vhodnih obremenitev z onesnaževali), in po potrebi proizvodnjo energije znotraj	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka A k tej prilogi.	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka B k tej prilogi. Če so odpadne vode očiščene do stopnje, ki je primerna za ponovno uporabo pri namakanju v kmetijstvu, se določijo in izvajajo ukrepi za obvladovanje tveganja, da se preprečijo škodljivi vplivi na okolje ³¹ .	Ni relevantno.	Izpusti v sprejemne vode izpolnjujejo zahteve iz Direktive Sveta onesnaževanja 91/271/EGS ³² ali iz nacionalnih določb, ki navajajo najvišje dovoljene ravni onesnaževal za izpuste v sprejemne vode. Izvajajo se ustrezni ukrepi za preprečevanje in ublažitev čezmernega prelivanja meteorne vode iz sistema za zbiranje odpadnih voda, kar lahko vključuje sonaravne rešitve, sisteme ločenega zbiranja meteorne vode,	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka D k tej prilogi.

²⁹ Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (prenovitev) (UL L 435, 23.12.2020, str. 1).

³¹ Kot je opredeljeno v Prilogi II k Uredbi (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 2020 o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode (UL L 177, 5.6.2020, str. 32).

³² Direktiva Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L 135, 30.5.1991, str. 40).

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
		sistema (na primer hidravlične, sončne, toplotne in vetrne energije). Za gradnjo in razširitev čistilne naprave za odpadne vode ali čistilne naprave za odpadne vode z zbiralnim sistemom, ki nadomešča čistilne sisteme, ki povzročajo večje emisije toplogrednih plinov (kot so greznice in anaerobne lagune), se izvede ocena neposrednih emisij toplogrednih plinov ³⁰ . Rezultati se vlagateljem in strankam razkrijejo na zahtevo.				rezervoarje za zadrževanje in čiščenje vode iz začetnega izplakovanja. Blato iz čistilne naprave se uporablja v skladu z Direktivo Sveta 86/278/EGS (211) ali z zahtevami nacionalnega prava v zvezi z nanašanjem blata na tla ali kakršno koli drugo uporabo blata na in v tleh.	
Prenova obstoječih stavb – Gradbena in gradbena inženirska dela ali njihova priprava.	- Izboljšanje inovacijskega sistema in spodbude za prenos znanja (SC 1.1) - Krepitev kapacitet za raziskave (SC 1.1) - Ukrepi energetske prenove stavb (tudi javnih) z upoštevanjem trajnostne gradnje ter naprednim upravljanjem sistemov v in na stavbah (tudi javnih) (SC 3.1)	<u>Bistven prispevek</u> Prenova stavbe izpolnjuje zahteve, ki se uporabljajo za večje preнове ³³ . Alternativno vodi do najmanj 30-odstotnega zmanjšanja potreb po primarni energiji ³⁴ .	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka A k tej prilogi.	Kadar so naslednje naprave za oskrbo z vodo, razen za prenovo v stanovanjih, nameščene kot del prenove, se navedena poraba vode zanje potrdi s podatkovnimi listi izdelka, certificiranjem	Najmanj 70 % (glede na maso) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov (razen naravno prisotnih materialov iz kategorije 17 05 04 Evropskega seznama odpadkov, vzpostavljenega z Odločbo 2000/532/ES), ki nastanejo na gradbišču, se pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno	Gradbene komponente in materiali, uporabljeni za gradnjo, izpolnjujejo merila iz Dodatka C k tej prilogi. Gradbene komponente in materiali, uporabljeni za prenovo stavbe, ki lahko pridejo v stik s	Ni relevantno.

³⁰ Na primer v skladu s Smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov za čiščenje odpadnih voda (različica z dne (različica z dne 4. junija 2021): https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf)

³³ Kot so določene v nacionalnih in regionalnih gradbenih predpisih, ki se uporabljajo za „večje preнове“, s katerimi se izvaja Direktiva 2010/31/EU. Energijska učinkovitost stavbe ali prenovljenega dela, ki se izboljša, izpolnjuje stroškovno optimalne minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti v skladu s to direktivo.

³⁴ Prvotne potrebe po primarni energiji in ocenjeno izboljšanje temeljijo na tehničnem pregledu stavbe, energetskem pregledu, ki ga izvede akreditiran neodvisni strokovnjak, ali kateri koli drugi pregledni in sorazmerni metodi ter se potrdi z energijsko izkaznico. 30-odstotno izboljšanje je rezultat dejanskega zmanjšanja potreb po primarni energiji (pri čemer se ne upoštevajo zmanjšanja neto potreb po primarni energiji zaradi obnovljivih virov energije) in se lahko doseže z zaporedjem ukrepov v največ treh letih.

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
	- Neinfrastrukturni ukrepi trajnostne mobilnosti na horizontalni ravni (SC 5.2) - Investicije v obstoječe in nove objekte s področja izobraževanja in usposabljanja (SC 6.9) - Investicije v socialno infrastrukturo (nakup in adaptacija oziroma prilagoditev obstoječih stavb) (SC 7.6) - Spodbujanje kulturno-turističnih produktov (SC 8.1) - Vlaganja v javno turistično infrastrukturo (SC 8.1) - Naslavljanje urbanega razvoja in endogene razvojne politike – povečanje kakovosti, raznolikosti in dostopnosti urbanih vsebin, krepitev kakovosti življenja v mestu, oživljanje premalo izkoriščenih urbanih ambientov ter stanovanjskih sosesk ali degradiranih			stavbe ali obstoječo etiketo izdelka v Uniji v skladu s tehničnimi specifikacijami iz Dodatka E k tej prilogi: - pipe za umivalnike za roke in kuhinjske pipe imajo največji pretok vode 6 litrov/min; - prhe imajo največji pretok vode 8 litrov/min; - pri straniščih, vključno z WC seti, školkami in izplakovalnimi kotliči, je celotni volumen splakovanja največ 6 litrov,	predelavo, vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomeščanje drugih materialov, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov ³⁵ . Subjekti omejijo nastajanje odpadkov pri postopkih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu s protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov ter ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik in z uporabo selektivnega rušenja za omogočanje odstranjevanja nevarnih snovi in varnega ravnanja z njimi ter olajšanje ponovne uporabe in visokokakovostnega recikliranja s selektivnim odstranjevanjem materialov z uporabo razpoložljivih	stanovanci ³⁷ , izpustijo manj kot 0,06 mg formaldehida na m ³ materiala ali komponente pri preskušanju v skladu s pogoji iz Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 in manj kot 0,001 mg drugih rakotvornih hlapnih organskih spojin kategorij 1A in 1B na m ³ materiala ali komponente pri preskušanju v skladu s standardom CEN/EN 16516 ali ISO 16000-3:2011 ³⁸ ali pod drugimi enakovrednimi standardiziranimi preskusnimi pogoji in metodami za določanje ³⁹ . Sprejeti so ukrepi za zmanjšanje hrupa, prahu in emisij onesnaževal	

³⁵ Protokol EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov (različica z dne 4. junija 2021): https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

³⁷ To se nanaša na barve in lake, stropne ploščice, talne obloge, vključno z njimi povezanimi lepili in tesnilnimi masami, notranjo izolacijo in obdelavo notranjih površin (na primer za odpravo vlage in plesni).

³⁸ Standard ISO 16000-3:2011, Notranji zrak – Del 3: Določevanje formaldehida in drugih karbonilnih spojin v notranjem zraku in zraku v preskusnih komorah – Metoda aktivnega vzorčenja (različica z dne 4. junija 2021): <https://www.iso.org/standard/51812.html>.

³⁹ Mejne vrednosti emisij za rakotvorne hlapne organske spojine se nanašajo na 28-dnevno preskusno obdobje.

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
	območij mest in aktivacija občanov (SC 9.1) - Izgradnja vključujoče družbe in nadaljnji celostni družbeno-gospodarski razvoj območij LAS (SC 9.1) - Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije (SC 10.1) - Območni načrt za pravični prehod Zasavske regije (SC 10.1)			največji povprečni volumen splakovanja pa 3,5 litra; pisoarji porabijo največ 2 litra/skoljko/uro. Pri splakovalnih pisoarjih je največji celotni volumen splakovanja 1 liter.	sistemov razvrščanja za gradbene odpadke in odpadke iz rušenja objektov. Načrt gradnje in gradbene tehnike podpirajo krožnost in, s sklicevanjem na standard ISO 20887³⁶ ali druge standarde za ocenjevanje razstavljanja in adaptabilnosti stavb, dokazujejo, da so zasnovani tako, da so bolj gospodarni z viri, prilagodljivi, prožni in razstavljeni, da se omogočita ponovna uporaba in recikliranje.	med gradbenimi ali vzdrževalnimi deli.	
Gradnja novih stavb – Priprava gradbenih projektov za stanovanjske in nestanovanjske stavbe z združevanjem finančnih, tehničnih in fizičnih sredstev	- Izboljšanje inovacijskega sistema in spodbude za prenos znanja (SC 1.1) - Krepitev kapacitet za raziskave (SC 1.1) - Spodbujanje investicij za izboljšanje sistema ravnanja z odpadki, za krepitev podpornega okolja na tem področju celotne države in s	<u>Bistven prispevek</u> Potrebe po primarni energiji⁴⁰, ki določajo energijsko učinkovitost stavb, ki je rezultat gradnje, so najmanj 10 % manjše od mejne vrednosti, določene za zahteve glede stavb s skoraj ničelno porabo energije v nacionalnih ukrepih za izvajanje Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹.	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka A k tej prilogi.	Kadar so nameščene naslednje naprave za oskrbo z vodo, razen naprav v stanovanjih, se navedena poraba vode izdelka, certificiranjem stavbe ali obstoječo	Najmanj 70 % (glede na maso) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov (razen naravno prisotnih materialov iz kate-gorije 17 05 04 Evropskega seznama odpadkov, vzpostavljenega z Odločbo 2000/532/ES), ki nastanejo na gradbišču, se	Gradbene komponente in materiali, uporabljeni za gradnjo, izpolnjujejo merila iz Dodatka C k tej prilogi. Gradbene komponente in materiali, uporabljeni za prenovu stavbe, ki lahko pridejo v stik s stanovalci⁴⁷, izpustijo	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka D k tej prilogi. raznovrstnosti in ekosistemov Novi objekt ni zgrajen na: ornem zemljišču ali pridelovalni površini s

³⁶ Standard ISO 20887:2020, Trajnostnost stavb in gradbenih inženirskih objektov – Zasnova za razstavljanje in prilagodljivost – Načela, zahteve in navodila (različica z dne 4. junija 2021): <https://www.iso.org/standard/69370.html>).

⁴⁰ Izračunana količina energije, potrebna za zadovoljitev potreb po energiji, povezanih z običajno uporabo stavbe, izražena s številčnim kazalnikom celotne porabe primarne energije v kWh/m² na leto na podlagi ustrezne nacionalne metodologije za izračun in kot je navedena v energijski izkaznici.

⁴¹ Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

⁴⁷ To se nanaša na barve in lake, stropne ploščice, talne obloge, vključno z njimi povezanimi lepili in tesnilnimi masami, notranjo izolacijo in obdelavo notranjih površin (na primer za odpravo vlage in plesni).

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
za izvedbo gradbenih projektov za poznejšo prodajo ter gradnja celotnih stanovanjskih ali nestanovanjskih stavb za svoj račun za prodajo ali za plačilo ali po pogodbi.	tem izboljšanje samozadostnosti države, skladno s hierarhijo ravnanja z odpadki (SC 3.6) • Neinfrastrukturni ukrepi trajnostne mobilnosti na horizontalni ravni (SC 5.2) • Investicije v obstoječe in nove objekte s področja izobraževanja in usposabljanja (SC 6.9) • Spodbujanje kulturno-turističnih produktov (SC 8.1) • Vlaganja v javno turistično infrastrukturo (SC 8.1) • Naslavljanje urbanega razvoja in endogene razvojne politike – povečanje	Energijska učinkovitost je potrjena z energijsko izkaznico zgrajene stavbe. Pri stavbah, večjih od 5 000 m ² ⁴² , se po izgradnji preskusita zračna tesnost in toplotna celovitost zgrajene stavbe ⁴³ , vsa odstopanja v ravneh učinkovitosti, določenih v fazi zasnove, ali napake v ovoj stavbe pa se razkrijejo vlagateljem in strankam. Alternativno se lahko, kadar med postopkom gradnje obstajajo zanesljivi in sledljivi postopki nadzora kakovosti, to sprejme kot alternativa preskušanju toplotne celovitosti. Za stavbe, večje od 5.000 m ² , je potencial globalnega segrevanja v življenjskem ciklu ⁴⁴ stavbe, ki je rezultat gradnje, izračunan za vsako fazo		etiketo izdelka v Uniji v skladu s tehničnimi specifikacijami iz Dodatka E k tej prilogi: • pipe za umivalnike za roke in kuhinjske pipe imajo največji pretok vode 6 litrov/min; • prhe imajo največji pretok vode 8 litrov/min;	pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno predelavo, vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomeščanje drugih materialov, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov ⁴⁵ . Subjekti omejijo nastajanje odpadkov pri postopkih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu s protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov ter ob upoštevanju najboljših	manj kot 0,06 mg formaldehida na m ³ materiala ali komponente pri preskušanju v skladu s pogoji iz Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 in manj kot 0,001 mg drugih rakotvornih hlapnih organskih spojin kategorij 1A in 1B na m ³ materiala ali komponente pri preskušanju v skladu s standardom CEN/EN 16516 ali ISO 16000-	srednjo do visoko stopnjo rodovitnosti tal in podzemno biotsko raznovrstnostjo iz raziskave EU LUCAS ⁵¹ • neizkoriščenem zemljišču s priznanimi velikim pomenom za ohranjanje biotske raznovrstnosti ali zemljišču, ki se uporablja kot

⁴² Za stanovanjske stavbe se preskušanje izvede za reprezentativni sklop vrst stanovanj.

⁴³ Preskušanje se izvede v skladu s standardom EN 13187 (Toplotne značilnosti stavb – Kvalitativno zaznavanje toplotnih nepravilnosti v ovoj zgradbe – Infrardeča metoda) in standardom EN 13829 (Toplotne značilnosti stavb – Ugotavljanje tesnosti obodnih konstrukcij – Metoda tlačne razlike z uporabo ventilatorja) ali enakovrednimi standardi, ki jih sprejme ustrezeni organ za nadzor gradnje v državi, kjer se nahaja stavba.

⁴⁴ Potencial globalnega segrevanja se sporoči kot številčni kazalnik za vsako fazo življenjskega cikla in je izražen v kg CO₂ e/m² (notranje uporabne površine) kot povprečje enega leta 50-letnega obdobja iz referenčne študije. Izbira podatkov, opredelitev scenarija in izračuni se izvedejo v skladu s standardom EN 15978 (BS EN 15978:2011. Trajnostnost gradbenih objektov – Vrednotenje učinkov ravnanja z okoljem v stavbah – Računska metoda). Obseg gradbenih elementov in tehnične opreme ustreza opredelitvi v skupnem okviru EU Level(s) za kazalnik 1.2. Če obstaja nacionalno orodje za izračun ali se zahteva za razkritja ali pridobitev gradbenih dovoljenj, se lahko ustrezno orodje uporabi za zagotovitev zahtevanega razkritja. Druga orodja za izračun se lahko uporabijo, če izpolnjujejo minimalna merila iz skupnega okvira EU Level(s) (različica z dne 4. junija 2021): <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents>), glej navodila za uporabnike za kazalnik 1.2.

⁴⁵ Protokol EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov (različica z dne 4. junija 2021): https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

⁵¹ JRC ESDCA, LUCAS: Statistično raziskovanje rabe in pokrovnosti tal (različica z dne 4. junija 2021): <https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas>).

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
	kakovosti, raznolikosti in dostopnosti urbanih vsebin, krepitev kakovosti življenja v mestu, oživljanje premalo izkoriščenih urbanih ambientov ter stanovanjskih sosesk ali degradiranih območij mest in aktivacija občanov (SC 9.1) - Izgradnja vključujoče družbe in nadaljnji celostni družbeno-gospodarski razvoj območij LAS (SC 9.1) - Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije (SC 10.1) - Območni načrt za pravični prehod Zasavske regije (SC 10.1)	življenjskega cikla ter se na zahtevo razkrije vlagateljem in strankam.		- pri straniščih, vključno z WC seti, školjkami in izplakovalnimi kotliči, - je celotni volumen splakovanja največ 6 - volumen splakovanja pa 3,5 litra; - pisoarji porabijo največ 2 litra/školjko/uro. Pri splakovalnih pisoarjih - je največji celotni volumen splakovanja 1. Da bi se izognili učinkom gradbišča, dejavnost izpolnjuje	razpoložljivih tehnik in z uporabo selektivnega rušenja za omogočanje odstranjevanja nevarnih snovi in varnega ravnanja z njimi ter olajšanje ponovne uporabe in visokokakovostnega recikliranja s selektivnim odstranjevanjem materialov z uporabo razpoložljivih sistemov razvrščanja za gradbene odpadke in odpadke iz rušenja objektov. Načrt gradnje in gradbene tehnike podpirajo krožnost in, s sklicevanjem na standard ISO 20887⁴⁶ ali druge standarde za ocenjevanje razstavljanja in adaptabilnosti stavb, dokazujejo, da so zasnovani tako, da so bolj gospodarni z viri, prilagodljivi,	3:2011⁴⁸ ali pod drugimi enakovrednimi standardiziranimi preskusnimi pogoji in metodami za določanje⁴⁹ Če je novi objekt na potencialno onesnaženem območju (degradirano območje), se za območje izvede preiskava potencialnih onesnaževal, na primer z uporabo standarda ISO 18400⁵⁰. Sprejeti so ukrepi za zmanjšanje hrupa, prahu in emisij onesnaževal med gradbenimi ali vzdrževalnimi deli.	habitat ogroženih (rastlinskih in živalskih) vrst z evropskega rdečega seznama⁵² ali evropskega rdečega seznama Mednarodne zveze za ohranjanje narave in naravnih virov (IUCN)⁵³; zemljišču, ki ustreza opredelitvi gozda v nacionalnem pravu, uporabljeni v

⁴⁶ Standard ISO 20887:2020, Trajnostnost stavb in gradbenih inženirskih objektov – Zasnova za razstavljanje in prilagodljivost – Načela, zahteve in navodila (različica z dne (različica z dne 4. junija 2021): <https://www.iso.org/standard/69370.html>).

⁴⁸ Standard ISO 16000-3:2011, Notranji zrak – Del 3: Določevanje formaldehida in drugih karbonilnih spojin v notranjem zraku in zraku v preskusnih komorah – Metoda aktivnega vzorčenja (različica z dne (različica z dne 4. junija 2021): <https://www.iso.org/standard/51812.html>).

⁴⁹ Meje vrednosti emisij za rakotvorne hlapne organske spojine se nanašajo na 28-dnevno preskusno obdobje.

⁵⁰ Serija standardov ISO 18400, Kakovost tal – Vzorčenje.

⁵² IUCN, Evropski rdeči seznam ogroženih vrst IUCN (različica z dne (različica z dne 4. junija 2021): <https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species>).

⁵³ IUCN, Evropski rdeči seznam ogroženih vrst IUCN (različica z dne (različica z dne 4. junija 2021): <https://www.iucnredlist.org>).

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
				merila iz Dodatka B k tej prilogi.	prožni in razstavljivi, da se omogočita ponovna uporaba in recikliranje.		nacionalni evidenci toplogrednih plinov, ali, če ta ne obstaja, opredelitvi gozda s strani FAO ⁵⁴ .
Infrastruktura za osebno mobilnost, prevoz s kolesi – Gradnja, posodobitev, vzdrževanje in upravljanje in infrastrukture za osebno mobilnost, vključno z gradnjo cest, avtocestnih mostov in predorov ter druge infrastrukture, namenjene pešcem in kolesom s pomožnim motorjem ali brez.	- Infrastruktura za trajnostno mobilnost v urbanih območjih (SC 4.1) - Državno kolesarsko omrežje (SC 5.2) - Neinfrastrukturni ukrepi trajnostne mobilnosti na horizontalni ravni (SC 5.2) - Infrastruktura za trajnostno mobilnost na lokalni ravni (SC 5.2) - Območni načrt za pravični prehod SAŠA regije (SC 10.1) - Območni načrt za pravični prehod Zasavske regije (SC 10.1)	<u>Bistven prispevek</u> <u>Infrastruktura, ki se zgradi in upravlja, je namenjena osebni mobilnosti ali prevozu s kolesi: pločniki, kolesarske steze in območja za pešce, naprave za električno polnjenje in polnjenje z vodikom za pripomočke za osebno mobilnost.</u>	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka A k tej prilogi.	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka B k tej prilogi.	Najmanj 70 % (glede na maso) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov (razen naravno prisotnih materialov iz kate-gorije 17 05 04 Evropskega seznama odpadkov, vzpostavljenega z Odločbo 2000/532/ES), ki nastanejo na gradbišču, se pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno predelavo, vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomeščanje drugih materialov, v skladu s hierar-hijo ravnanja z odpadki in protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in	Sprejeti so ukrepi za zmanjšanje hrupa, prahu in emisij onesnaževal med gradbenimi ali vzdrževalnimi deli.	Dejavnost izpolnjuje merila iz Dodatka D k tej prilogi.

⁵⁴ Zemljišče, katerega površina presega 0,5 hektara, z drevesi, ki so višja od 5 metrov, in zastrtostjo, večjo od 10%, ali drevesi, ki lahko navedene mejne vrednosti dosežejo in situ. Ne vključuje zemljišč, ki so pretežno v kmetijski ali urbani rabi, Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo: Globalna ocena gozdnih virov za leto 2020. Izrazi in opredelitev pojmov (FAO Global Forest Resources Assessment 2020. Terms and definitions) (različica z dne (različica z dne 4. junija 2021): <http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>).

Tip ukrepa	Ukrepi programa EKP za katere se uporabljajo tehnična merila za izbor projektov	Tehnična merila za izbor projektov					
		Blažitev podnebnih sprememb – bistven prispevek/nebistveno škodovanje	Prilagajanje na podnebne spremembe – bistven prispevek	Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov – nebistveno škodovanje	Prehod na krožno gospodarstvo – nebistveno škodovanje	Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja – nebistveno škodovanje	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
					odpadki iz rušenja objektov ⁵⁵ . Subjekti omejijo nastajanje odpadkov pri postopkih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu s protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov ter ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik in z uporabo selektivnega rušenja za omogočanje odstranjevanja nevarnih snovi in varnega ravnanja z njimi ter olajšanje ponovne uporabe in visokokakovostnega recikliranja s selektivnim odstranjevanjem materialov z uporabo razpoložljivih sistemov razvrščanja za gradbene odpadke in odpadke iz rušenja objektov.		

⁵⁵ Protokol EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov (različica z dne (različica z dne 4. junija 2021):https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

Dodatek A – Merila za doseganje bistvenega prispevka k prilagajanju na podnebne spremembe

Gospodarska dejavnost je uvedla fizične in nefizične rešitve (v nadaljnjem besedilu: prilagoditvene rešitve), ki bistveno zmanjšujejo najpomembnejša fizična podnebna tveganja, ki so pomembna za to dejavnost.

Izmed tveganj, navedenih v preglednici spodaj, so bila z izvedbo zanesljive ocene podnebnih tveganj in ranljivosti opredeljena fizična podnebna tveganja, ki so pomembna za zadevno dejavnost, in sicer z naslednjimi koraki:

- pregledom dejavnosti za ugotovitev, katera fizična podnebna tveganja s seznama v preglednici navedeni spodaj bi lahko vplivala na uspešnost gospodarske dejavnosti med njenim pričakovanim trajanjem;
- kadar se oceni, da dejavnost ogroža eno ali več fizičnih podnebnih tveganj, navedenih v preglednici (Preglednica), oceno podnebnih tveganj in ranljivosti, da se oceni pomembnost fizičnih podnebnih tveganj za gospodarsko dejavnost;
- oceno prilagoditvenih rešitev, ki lahko zmanjšajo opredeljeno fizično podnebno tveganje.

Ocena podnebnih tveganj in ranljivosti je sorazmerna z obsegom dejavnosti in njenim pričakovanim trajanjem, tako da:

- se za dejavnosti, za katere se pričakuje, da bodo trajale manj kot 10 let, ocena izvede, in sicer vsaj z uporabo podnebnih projekcij v najmanjšem primernem obsegu;
- se za vse druge dejavnosti ocena izvede z uporabo najsodobnejših podnebnih projekcij z najvišjo ravno podobnosti, ki je na voljo, za obstoječi razpon prihodnjih scenarijev⁵⁶ v skladu s pričakovanim trajanjem dejavnosti, vključno z vsaj 10 do 30-letnimi scenariji podnebnih projekcij za večje naložbe.

Podnebne projekcije in presoja vplivov temeljijo na dobri praksi in razpoložljivih smernicah ter upoštevajo najsodobnejša znanstvena dognanja v zvezi z analizo ranljivosti in tveganja ter povezanimi metodologijami v skladu z najnovejšimi poročili Medvladnega panela za podnebne spremembe⁵⁷, strokovno pregledanimi znanstvenimi publikacijami ter odprtokodnimi⁵⁸ ali plačljivimi modeli.

Izvedene prilagoditvene rešitve:

- ne vplivajo škodljivo na prizadevanja za prilagajanje ali raven odpornosti drugih ljudi, narave, kulturne dediščine, sredstev in drugih gospodarskih dejavnosti na fizična podnebna tveganja;

⁵⁶ Prihodnji scenariji vključujejo značilne potoke vsebnosti (RCP) Medvladnega panela za podnebne spremembe RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 in RCP8.5.

⁵⁷ Ocenjevalna poročila o podnebnih spremembah: vplivi, prilagoditev in ranljivost, ki jih redno objavlja Medvladni panel za podnebne spremembe, organ Združenih narodov za ocenjevanje znanstvenih dognanj v zvezi z učinki podnebnih sprememb, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

⁵⁸ Kot so na primer storitve programa Copernicus, ki jih upravlja Evropska komisija.

- dajejo prednost sonaravnim rešitvam⁵⁹ ali se v največji možni meri opirajo na modro ali zeleno infrastrukturo⁶⁰;
- so skladne z lokalnimi, sektorskimi, regionalnimi ali nacionalnimi načrti in strategijami prilagajanja;
- se spremljajo in merijo glede na vnaprej določene kazalnike, kadar ti kazalniki niso izpolnjeni, pa se obravnava možnost popravljalnih ukrepov;
- kadar je izvedena rešitev fizična in obsega dejavnost, za katero so bila v tej prilogi določena tehnična merila za pregled, rešitev izpolnjuje tehnična merila za pregled v zvezi z nebstvenim škodovanjem za to dejavnost.

Preglednica 4: Klasifikacija nevarnosti, povezanih s podnebjem

Povezane s temperaturo	Povezane z vetrom	Povezane z vodo	Povezane s trdo maso
Spremembe temperature (zrak, sladka voda, morska voda)	Spremembe vzorcev vetra	Spremembe vzorcev in vrst padavin (dež, toča, sneg/led)	Obalna erozija
Vročinski stres		Variabilnost padavin ali hidrološka variabilnost	Degradacija prsti
Variabilnost temperature		Zakisanje oceanov	Erozija prsti
Taljenje permafrosta		Vdor slane vode	Soliflukcija
		Dvig morske gladine	
Vročinski val	Ciklon, hurikan, tajfun	Vodni stres Suša	Plaz
Hladni val/pozeba	Vihar (vključno s snežnimi meteži, prašnimi in peščenimi viharji)	Močne padavine (dež, toča, sneg/led)	Zemeljski plaz
Požar v naravi	Tornado	Poplava (obalna in rečna)	Pogrezanje tal

⁵⁹ Sonaravne rešitve so opredeljene kot „rešitve, ki imajo navdih in podporo v naravi, so stroškovno učinkovite, sočasno zagotavljajo okoljske, družbene in gospodarske koristi ter pomagajo krepiti odpornost. Takšne rešitve z lokalno prilagojenimi, z viri gospodarnimi in sistemskimi intervencijami prinašajo več in bolj raznoliko naravo ter naravne značilnosti in procese v mesta, krajino in morja.“ Zato sonaravne rešitve koristijo biotski raznovrstnosti in podpirajo izvajanje širokega nabora ekosistemskih storitev (različica z dne 4. junija 2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

⁶⁰ Glej Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Zelena infrastruktura – izboljšanje evropskega naravnega kapitala (COM(2013) 249 final).

		poplava, poplava zalednih vod in podzemne vode)	
		Prelitje ledeniškega jezera	

Dodatek B – SPLOŠNA MERILA ZA NEBISTVENO ŠKODOVANJE TRAJNOSTNI RABI TER VARSTVU VODNIH IN MORSKIH VIROV

Tveganja degradacije okolja, povezana z ohranjanjem kakovosti vode in preprečevanjem vodnega stresa, se opredelijo in obravnavajo s ciljem doseganja dobrega stanja voda in dobrega ekološkega potenciala, kot sta opredeljena v členu 2(22) in (23) Uredbe (EU) 2020/852, v skladu z Direktivo 2000/60/ES ter načrtom upravljanja rabe in varstva voda, ki se na njeni podlagi pripravi za morebiti prizadeta vodna telesa v posvetovanju z ustreznimi deležniki.

Če se presoja vplivov na okolje izvede v skladu z Direktivo 2011/92/EU in vključuje presojo vpliva na vodo v skladu z Direktivo 2000/60/ES, se dodatna presoja vpliva na vodo ne zahteva, če so ugotovljena tveganja odpravljena.

Dodatek C – SPLOŠNA MERILA ZA NEBISTVENO ŠKODOVANJE PREPREČEVANJU IN NADZOROVANJU ONESNAŽEVANJA V ZVEZI Z UPORABO IN PRISOTNOSTJO KEMIKAJIJ

Dejavnost ne povzroča proizvodnje, dajanja na trg ali uporabe:

- snovi, samostojno, v zmesih ali v izdelkih, navedenih v Prilogi I ali II k Uredbi (EU) 2019/1021, z izjemo snovi, ki so prisotne kot nenamerna sled onesnaževala;
- živega srebra in živosrebrnih spojin, njihovih zmesi in proizvodov, ki vsebujejo dodano živo srebro, kot so opredeljeni v členu 2 Uredbe (EU) 2017/852;
- snovi, samostojno, v zmesih ali v izdelkih, navedenih v Prilogi I ali II k Uredbi (ES) št. 1005/2009;
- snovi, samostojno, v zmesih ali v izdelkih, navedenih v Prilogi II k Direktivi 2011/65/EU, razen ob popolni skladnosti s členom 4(1) navedene direktive;
- snovi, samostojno, v zmesih ali v izdelkih, navedenih v Prilogi XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006, razen ob izpolnjevanju vseh pogojev iz navedene priloge;
- snovi, samostojno, v zmesih ali v izdelkih, ki izpolnjujejo merila iz člena 57 Uredbe (ES) št. 1907/2006 in so opredeljene v skladu s členom 59(1) navedene uredbe, razen kadar se dokaže, da je njihova uporaba bistvenega pomena za družbo;

- druge snovi, samostojno, v zmesih ali v izdelkih, ki izpolnjujejo merila iz člena 57 Uredbe (ES) št. 1907/2006, razen kadar se dokaže, da je njihova uporaba bistvenega pomena za družbo.

Dodatek D – SPLOŠNA MERILA ZA NEBISTVENO ŠKODOVANJE VARSTVU IN OBNOVI BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI IN EKOSISTEMOV

Izvedena sta bila presoja vplivov na okolje ali pregled⁶¹ v skladu z Direktivo 2011/92/EU.

Če je bila izvedena presoja vplivov na okolje, se izvedejo zahtevani blažitveni in kompenzacijski ukrepi za varstvo okolja.

Za zemljišča/postopke na občutljivih območjih biotske raznovrstnosti (vključno z omrežjem zavarovanih območij Natura 2000, Unescovimi območji kulturne dediščine in ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zavarovanimi območji) ali v bližini takih območij je bila, kjer je bilo to potrebno, izvedena ustrezna ocena, na podlagi ugotovitev take ocene pa se izvajajo potrebni omilitveni ukrepi⁶², ki preprečujejo nastanek škode.

Odobrijo se samo projekti, ki ne vplivajo bistveno na celovitost zadevnih območij glede na njihove cilje ohranjanja.

⁶¹ Postopek, s katerim pristojni organ določi, ali se bo za projekte, navedene v Prilogi II k Direktivi 2011/92/EU, izvedla presoja vplivov na okolje (iz člena 4(2) navedene direktive).

⁶² Taki ukrepi so bili opredeljeni za zagotovitev, da projekt, načrt ali dejavnost ne bodo pomembno vplivali na cilje ohranjanja zavarovanega območja.